

Jó gyakorlatok gyűjteménye

Az újrahasználat ösztönzése a
közpolitikák perspektívájából

A 2LIFES (Az újrahasználat ösztönzése a közpolitikák perspektívájából) projektet az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) által finanszírozott Interreg Europe program támogatja.

Ez a dokumentum a szerző nézeteit tükrözi. A program irányító hatóságai nem vállalnak felelősséget a benne foglalt információk bármilyen felhasználásáért.

A 2LIFES projekt legfőbb célja, hogy felgyorsítsa Európa belépését az újrafelhasználás korszakába. Miközben az Európai Unió a hulladékhierarchia bevezetését támogatja, az újra felhasználható termékek jelentős része még mindig idő előtt kerül újrahasznosításra, sőt, elégetik azokat, vagy hulladéklerakókba kerülnek.

Az ENSZ Környezetvédelmi Szervezete szerint az összes szén-dioxid-kibocsátás 50%-át a természeti erőforrások kitermelése és feldolgozása okozza. Az Európai Bizottság ezért hangsúlyozza, hogy az EU-nak „törekednie kell arra, hogy a következő évtizedben csökkentse fogyasztási lábnyomát és megduplázza a körkörös anyagfelhasználás arányát”. Az újrafelhasználást fel kell gyorsítani ahhoz, hogy Európa-szerte elterjedjen.

Ez a projekt városokat és régiókat köt össze az újrahasználat elterjesztése érdekében.

Az elvárt eredményei közé tartozik az új kommunikációs csatornák és együttműködések, infrastruktúrák és protokollok kidolgozása az újrafelhasználás terén, valamint a jó gyakorlatok megosztása a szakpolitikai tapasztalatszerzés és az újrafelhasználás ösztönzése céljából. A háztartások, a vállalkozások és a közigazgatás érzékenyítésére is szükség lesz. Számítani lehet az újrafelhasználási kezdeményezések köré szerveződő zöld munkahelyek további létrejöttére is.

Ez a dokumentum a 2LIFES projekt során azonosított, összefoglalt és lektorált legjobb újrahasznosítási gyakorlatokat tartalmazza. Mindezek kezdeményezéseket online elérhetőek [itt](#).

A 2LIFES-partnerek azzal a céllal osztják meg ezeket a kezdeményezéseket, hogy a nagyközönség számára megkönnyítsék az ismeretterjesztést és a szakpolitikai tapasztalatszerzést. Ezek az információk felhasználhatók a kezdeményezések más városokra és régiókra történő adaptálásához, hozzájárulva ezáltal az újrafelhasználás korszakába történő belépéshez.

Jó gyakorlatok jegyzéke

A Værdicentralen, avagy „a zöld foglalkoztatás elismert központja” (Dánia).....	5
Háztartási készülékek és csecsebecsék begyűjtése: az egy kg begyűjtött termékre jutó munkahelyek száma (Spanyolország).....	6
A Les Ateliers du Bocage: nyomtató patronok és kazetták újrahasználatra való alkalmassá tétele (Franciaország).....	8
Az újrahasználati központok számítógépes irányítása felé (Olaszország).....	10
A Macerata Trashware: a számítógépek élettartamának meghosszabbítása (Olaszország).....	11
Ludoteche del Riuso 2.0: a működési hatékonyság növelése új eszközökkel (Olaszország).....	13
Zöld munkahelyek teremtése az Old Blue-nál (Magyarország).....	14
A Green Dot Cyprus csomagolási hulladékot gyűjt és kezel (Ciprus).....	15
Az Anakyklos Perivallontiki lezárja a textilhulladék körforgását (Ciprus).....	16
Holisztikus hulladékgazdálkodási program - Aglantzia önkormányzata (Ciprus).....	18
LitterGo - Emberek, környezet és cél (Dánia).....	19
GENTRÆ (REEWOOD): a körforgásos fűrészárak felé (Dánia).....	20
Könyvmentők (Magyarország).....	22
A 2016-os földrengést követő bontásból származó kövek újrafelhasználása (Olaszország).....	23
A mosható pelenka egészséges kampány (Olaszország).....	25
RapacinOnline: Használt számítógépek rászoruló diákoknak (Spanyolország).....	27
La Ricicletta: elhagyott kerékpárok újrahasználatára felhasználásra történő felkészítése (Olaszország).....	28
Bitubeton és útburkolólapok: a régi beton új utak részévé válik (Dánia).....	30

ReFashion Week: használt ruhák népszerűsítése (USA).....	31
Új módszerek az innováció és az újrafelhasználás ösztönzésére (Litvánia).....	33
"Projet Valoriste" - Hulladék-értékelő képzési program (Belgium).....	34
Ki? - Ti & Mi: környezettudatos megközelítések a mindennapi életben (Magyarország).....	36
Zöld önkormányzat Úrhidán (Magyarország).....	37
A Ludoteca „Riù” a legfiatalabbak környezeti tudatosságának növelése (Olaszország).....	37
Serra de Conti önkormányzatának újrahasználati központja (Olaszország).....	39
Légy körforgásos, légy brüsszeli (Belgium).....	40
REUSE: új honlap az újrahasználat népszerűsítésére és a hulladékkibocsátás megelőzésére (Dánia).....	43
Nemzeti újrahasználati hónap (Írország).....	44
A Helsinki Nagyvárosi Újrahasználati Központ (Finnország).....	45
Les Petits Riens: az újrafelhasználás népszerűsítése a szociálisan rászoruló személyek megsegítése mellett (Belgium).....	47
EMULSA együttműködési modellek használtcikk üzleteket üzemeltető szervezetekkel (Spanyolország).....	49
Újra felhasználást szolgáló alkalmazás (Spanyolország).....	50
Adni, nem csak kapni: a Fordított Advent kezdeményezés (Magyarország).....	52

A Værdicentralen, avagy „a zöld foglalkoztatás elismert központja” (Dánia)

A Værdicentralen-t a Renosyd hulladék-gazdálkodási vállalat hozta létre 2015-ben azzal a céllal, hogy új életet adjon a hulladékgyűjtő pontokon átvett használt cikkeknek.

A Værdicentralen elnevezésű önkormányzati tulajdonú használtcikk boltot 2015-ben azzal a céllal hozták létre, hogy új életet adjon a Renosyd, az Aarhustól délre fekvő önkormányzati hulladék-gazdálkodási vállalat hulladékgyűjtő pontjairól származó használt cikkeknek.

A Værdicentralenben értékesített árucikkeket egyébként összeúznák, lerakóba helyeznék vagy elégetnék, de ezeket így most közvetlenül újra felhasználják.

Együttműködés jótékonyági szervezetekkel

Minden termék a Renosyd hulladékgyűjtő pontjairól származik, ahová a vásárlók az újrafelhasználásra szánt tárgyaikat elvihetik. A tárgyakat helyi jótékonyági szervezeteknek is adományozhatják, amelyeknek használtcikk-üzleteik is vannak. Ez az együttműködés jól működik, mivel mindenki számára elegendő árucikk áll rendelkezésre.

Eredményesség három területen

A Værdicentralen a Renosyd részeként három fő területen kíván eredményeket

felmutatni: gazdaság, környezetvédelem és társadalom. Meggyőződésük, hogy fenntartható kereskedelmi tevékenységet létre lehet hozni használt cikkek eladásával is. A Værdicentralen jelenleg kiegyensúlyozott pénzügyi nyilvántartással és 2.700.000 DKK áfa nélküli éves forgalommal rendelkezik.

Zöld munkahelyek teremtése

Teremthet-e egy használtcikk bolt új munkahelyeket? Igen, a Værdicentralen munkalehetőséget teremt a munkaerőpiacon nehéz helyzetben lévő emberek számára.

A Værdicentralen együttműködik az önkormányzatokkal, és olyan munkát kínál a polgároknak, amely figyelembe veszi az egyes emberek szükségleteit, miközben értelmes és egyben megfelelő kihívásokat is nyújtó munkalehetőséget kínál.

Szükséges erőforrások

A jó gyakorlat megvalósításához mindenképp olyan kiselejtezett tárgyakhoz kell hozzájutni, amelyeket újra fel lehet használni. Ezen túlmenően szükség van egy induló költségvetésre a logisztikához, a személyzethez és az áruk értékesítésére szolgáló üzlethez.

A siker mutatói

A Værdicentralen három év működés után gazdaságilag fenntarthatóvá vált, és ma már évente 500 tonna hulladékot távolít el a hulladékáramból.

A cégnél 9 alkalmazottat foglalkoztatunk. Közülük öten rugalmas munkakörben dolgoznak, ami magában foglalja a csökkentett munkaidőben vagy más egyedi szempontok szerint történő munkavégzést.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Ezt a gyakorlatot könnyű lemásolni és az ügyfélkörhöz alakítani. A közvetlen értékesítés pedig nagyszerű mód arra, hogy nagy mennyiségű hulladékot tartson a körforgásban.

Mi több, ha a „hulladékot” el tudjuk vinni a hulladékgyűjtő pontokról, ahol szinte végeláthatatlanul a még használható tárgyak sora, akkor jót tettünk a környezetünkkel és vállalkozásunk működését is biztosítottuk.

Háztartási készülékek és csecsebecsék begyűjtése: az egy kg begyűjtött termékre jutó munkahelyek száma (Spanyolország)

Jó állapotban lévő, de felesleges tárgyak ádományozása és használtcikk üzletekben történő eladása ideiglenes munkalehetőségeket teremtve a kirekesztés veszélyének kitett emberek számára.

Ez a jó gyakorlat a COGERSA által az EMULSA-val szoros együttműködésben szervezett akció.

Ez a tevékenység az Európai Hulladécsökkentési Hét keretében zajlott, és célja az volt, hogy összegyűjtsék azokat a különböző típusú háztartási gépeket, amelyeket tulajdonosaik már nem használtak, csak tároltak. A hulladékként kezelt, azonban jó állapotban lévő háztartási készülékekre is kiterjesztették a tevékenységet, annak érdekében, hogy valaki más egy második életet adhasson nekik.

A kezdeményezésbe bevont termékek az alábbiak voltak: kerékpárok, elektronikai eszközök, játékok és gyermekkorhoz kötődő tárgyak, könyvek, kisbútorok stb. A termékek összegyűjtéséhez nagy méretű konténereket bocsátottak rendelkezésre Asturias különböző helyszínein, ahol a lakók otthagyhatták a számukra már feleslegessé vált tárgyakat.

Az akciót egy nonprofit szervezettel, az Emaus Riquirraque-kal együttműködve hajtották végre, így az összes összegyűjtött ingóságot és tárgyat ennek a vállalatnak adományozták, amely, miután átválogatta, forgalomba hozta őket használtcikk üzleteiben.

Az Emaus az így elért előnyök révén munkalehetőségeket teremtett a kirekesztés veszélyének kitett emberek számára. Minden egyes összegyűjtött kg termék öt perc foglalkoztatással ér fel. Ez a kampány két egymást követő évben, mindig az Európai

Hulladékcsökkentési Hét keretében zajlott,
2015 novemberében és 2016 októberében.

olyan alkalmazások, melyek révén a nem használt árukért cserébe pénzt lehet kapni, vonzóbbnak tűnnek, mint az adományozás.

Szükséges erőforrások

Egy nagy konténer (30-34 m³) minden egyes hulladékgyűjtő ponton.

A siker mutatói

- 2015-ben 8 300 kg terméket gyűjtöttek össze. Ez 36 700 perc = 15,3 hét szociális foglalkoztatás.
- 15.000 kg termék 2016-ban (2.800 kg csak Gijónban). Ez 75.000 perc = 31 hét szociális foglalkoztatás.

A felmerült nehézségek

Néhány helyi lakos vonakodott használt termékeket vásárolni, olyan okokra hivatkozva, mint például a higiénia. Sokan még mindig nem értik, hogy a használt tárgyak újrafelhasználása tele van előnyökkel a társadalom számára. Továbbá a használtcikkes weboldalak és az

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

E jó gyakorlat egyik fontos tanulsága az újra felhasználáshoz kapcsolódó tevékenységek által létrehozott zöld és szociális foglalkoztatás megbecsülése. Valójában ez a tapasztalat szolgált az EMULSA állandó projektjének alapjául, amely 2018 júniusában indult és az újrahasználatot célozza meg Gijon 4 hulladékgyűjtő pontján, ahova a város lakói bevihetik a már nem használt, de még jó állapotban lévő tárgyaikat, ily módon biztosítva számukra egy második életet. Az összegyűjtött termékeket egy applikációba töltik fel, ez a ReuseApp.

A Les Ateliers du Bocage: nyomtató patronok és kazetták újrahasználatra való alkalmassá tétele (Franciaország)

Ez a kezdeményezés támogatja a társadalmi-szakmai integrációt és a szociális gazdaságot a nyomtató patronok újra felhasználásra való alkalmassá tételével, ami jelentős pozitív környezeti hatással jár.

A Les Ateliers du Bocage (AdB), az Emmaüs France tagja, mely együttműködik a Brotherrel és a Lexmarkkal. Az AdB az Emmaüs programon keresztül, közösségek közreműködésével gyűjti be a tintapatronokat és tonerkazettákat Franciaország szerte.

Miután a patronokat begyűjtötték vagy átvették, márka, típus és referencia szerint szétválogatják, azonosítják és megméri őket. Az AdB munkatársai ezáltal olyan információkhoz jutnak, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy szétválasszák az újra

felhasználható patronokat a hulladékba kerülendőtől. A szortírozás után a patronok újra bekerülnek az ipari folyamatba: újratöltik, megjavítják, szétszedik, működőképes pótalkatrészekkel újra felhasználják, vagy a leghatékonyabb módon hulladékként újrahasznosítják őket.

A patronok és tonerek erősen szennyező hulladékok. Az elsődleges felhasználók a magánszemélyek és a vállalkozások, akik gyakran nincsenek tisztában azzal, hogyan kell ártalmatlanítani őket. Az AdB havonta körülbelül 120 000 patronot kezel és válogat, és körülbelül 500 különböző típusú patronot azonosít. A 2019-ben „megmentett” több, mint 1 375 417 kazettával a környezeti hatás igen jelentős volt, mivel kevesebb hulladék keletkezett, több energiát takarítottak meg és kevesebb erőforrást kellett felhasználni. Ezenkívül a potenciálisan veszélyes anyagokat összegyűjtik és újra felhasználják a felelőtlenül végzett hulladékfelhalmozás helyett, megakadályozva a környezet károsodását.

A Brother/Lexmark és az AdB közötti szerződések zöld munkahelyeket teremtenek a bizonytalan helyzetben lévő, a munkaerőpiacra való bejutásért küzdő és a környezet megóvására törekvő emberek számára.

Szükséges erőforrások

Az AdB-nek csak a környezetvédelmi részlege 3 799 897 eurós forgalmat bonyolít, és 63 embert foglalkoztat, akik közül 10-en részt vettek egy, a tintapatronok újrahasználatra való alkalmassá tételéről szóló képzési programban. Az AdB különböző szervezetekkel kötött partnerséget e szolgáltatás nyújtására, köztük 100 iskolával, amelyek e tekintetben elkötelezték magukat.

A siker mutatói

Az Ateliers du Bocage csak a környezetvédelmi ágazatában mintegy 63 embert foglalkoztat, akik közül 14-en vettek részt a képzési programban.

Évente mintegy 1,5 millió patronot használnak, feldolgoznak, vagy szakszerűen újrahasznosítanak, ezzel hatalmas mennyiségű természeti erőforrást és energiát takarítanak meg és csökkentik a széndioxid kibocsátást.

A felmerült nehézségek

A gyártók gyakran nem hajlandóak könnyen javítható vagy szétszerelhető termékeket gyártani annak érdekében, hogy azok a működőképes pótalkatrészek révén újra felhasználhatók legyenek. Így egyes termékek

felújítása bonyolult, költséges vagy akár lehetetlen is lehet. Ezenkívül egyes termékeket tesztelni kell, ami költséges lehet.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A tintapatronok újra előállítására összpontosító szereplők többsége magánvállalkozás (Olaszország), ami hatalmas problémákat vet fel a hulladékgazdálkodásban. Ez a kezdeményezés azt mutatja, hogy a társadalmi szereplők is képesek ilyen folyamatokat kezelni, mely lehetővé teszi, hogy ez a tevékenység más kontextusokban, nemzeti és uniós szinten is nagyrészt lemásolható legyen.

Hasonló partnerségek az EU különböző országaiban csökkentenék a hulladék mennyiségét és zöld munkahelyeket teremtenének az egyének számára. Az ilyen, újragyártáson alapuló üzleti modellek lehetővé tehetik a munkavállalók számára, hogy műszaki képzettséget szerezzenek. Ráadásul az érintett szervezetek kizárólag csak a termékek begyűjtésére összpontosíthatnak, a tényleges újragyártási folyamatra nem, ami azt jelenti, hogy a műszaki képzettséggel nem rendelkező emberek is alkalmasak lehetnek a zöld munkahelyek betöltésére.

A példa alkalmazása felgyorsítaná a termelési és fogyasztási szokások megváltoztatását is, lehetővé téve a lakosság és a szakemberek számára, hogy környezetbarát termékeket használjanak, miközben felhívna a

figyelmet arra, hogyan lehet az eldobás helyett visszanyerni az újra felhasználható termékeket.

Az újrahasználati központok számítógépes irányítása felé (Olaszország)

Annak érdekében, hogy az újrahasználati központ irányítása során felmerülő összes problémát egy egyszerű táblázatkezelő alkalmazással oldjanak meg, egy új irányítási módszert dolgoztak ki.

Az újrahasználati központok helyi referenciapontok az újrahasználati kultúra terjesztésében és a környezetvédelemben. Ezen túlmenően ezek a központok a megtakarítások révén gazdasági jólétet is teremthetnek:

- az egyébként hulladéklerakókba kerülő áruk ártalmatlanítási költségeinek megtakarításán keresztül,
- az ártalmatlanításból származó széndioxid kibocsátás elkerülésével az egészségügyi költségek csökkentése révén,
- és az illegális hulladéklerakásából adódó környezeti kármentesítés költségeinek elkerülése okán.

Annak érdekében, hogy az újrahasználati központ irányítása során felmerülő összes problémát egy egyszerű alkalmazással meg lehessen oldani, a Risorse Cooperativa a Sistema 3-mal (egy helyi szoftverház) közösen kifejlesztett egy új irányítási eszközt: ez a CDRi Manager. Ez az első felhőtechnológiával működő szoftver, amelyet kifejezetten az

újrahasználati központok teljes körű és optimalizált irányítására hoztak létre. A szoftver főbb jellemzői a következők:

- Valós idejű és felhőalapú irányítási felügyeletet biztosít.
- Az adatbevitelre és ellenőrzésre fordított idő minimális.
- Rugalmas alkalmazkodás mindenféle irányítási igényhez.

A közös szoftver bevezetésével elérhetővé válna az újrahasználati központok regionális szintű hálózata, amelybe a kisebb települések is bekapcsolódhatnak. Ez megkönnyítené a felkínált szolgáltatások szabványosítását, és lehetővé tenné az újra felhasznált áruk mennyiségének és típusának rögzítését. Mindez számos gazdasági, környezeti és társadalmi előnnyel járna az egész régió számára.

Szükséges erőforrások

A Risorse Cooperativa, amely a maceratai újrahasználati központ irányításáért felelős, és a Sistema 3 közösen finanszírozta a kezdeményezést. Az ő szakértelmükre és munkájukra volt szükség a projekt kidolgozásához és megvalósításához.

A siker mutatói

- Az egyébként a hulladéklerakókba kerülő áruk tárolási költségeinek megtakarítása;
- A hulladék tárolásából származó széndioxid kibocsátás elkerülésével az egészségügyi költségek megtakarítása;

- Az illegális hulladék lerakásából adódó környezeti kármentesítés költségeinek megtakarítása;
- A visszanyert áruk értékének visszaszolgáltatása a közösség számára;
- A visszavett áruk megadóztatásából származó jövedelmek, mely adót azok fizetnék meg, akiknek a jövedelmi helyzete ezt lehetővé teszi;
- Újrahasználati központok hálózatának létrehozása;
- A szolgáltatás szabványosítása.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A projekt könnyen lemásolható. Rugalmas alkalmazkodást biztosít az összes irányítási igényhez és a működési igényekhez is könnyen alakítható. Az integrált számítógépes irányítási rendszerre való áttérés megkönnyítené a központok által nyújtott szolgáltatások szabványosítását és a magas szintű irányítási normák elérését.

Ezenkívül lehetővé tenné a visszavett áruk mennyiségének és típusának pontos és azonnali elszámolását.

A Macerata Trashware: a számítógépek élettartamának meghosszabbítása (Olaszország)

Ez a kezdeményezés az olyan elhasznált számítógépek hasznosítására összpontosít, amelyeket, mielőtt a hulladékgyűjtőbe

kerülnének, kisebb javításokkal és szoftverfrissítésekkel újra felhasználhatóvá lehet tenni.

Az olasz törvények szerint a vásárlástól számított öt év elteltével a számítógépes eszközök leltári értéke nulla. Az államigazgatási szerveknek ezen gépek értékesítésével kapcsolatban az állami főfelügyelőség közvetítésével kell eljárniuk. Ha nem találnak vevőt, akkor a gépeket az azokat igénylő iskoláknak vagy egyesületeknek adományozhatják. Ha mindez nem lehetséges, akkor a környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelő módon kell megsemmisíteni őket.

A Trashware cég olyan elavult személyi számítógépek helyreállítását célozza, amelyek a hulladék állapotba kerülés előtt állnak, és kisebb javításokkal, valamint ingyenes és nyílt forráskódú szoftverek telepítésével újra felhasználhatóvá teszik őket. Ezek a változtatások lehetővé teszik a személyi számítógépek élettartamának meghosszabbítását, a körforgásos gazdasággal összhangban.

A projektet 4 fő fázisban dolgozták ki:

- Szervezetek és magánszemélyek felé irányuló promóció;
- A használaton kívüli számítógépek begyűjtése;
- Helyreállítás a Linux operációs rendszer és más szabad szoftverek telepítésével;
- A számítógépek újraelosztása olyanoknak, akik számukra előnyös módon újra tudják használni azokat (iskolák, nonprofit szervezetek).

A célkitűzések a következők voltak:

- A számítógépektől eredő hulladék képződés csökkentése.

A Macerata Trashware kísérleti projekt két munkavállaló számára teremtett munkahelyet.

- Az újrahasználat kultúrájának előmozdítása és terjesztése a lakosság körében.
- Hatékonyan hasznosított számítógépek biztosítása az egyesületek, a társadalmi együttműködések és a nonprofit szektor számára.
- Az alapvető számítógépes ismeretek terjesztésének és a nyílt forráskódú szoftverek használatának támogatása.
- Új munkamodell tesztelése az újrahasználat területén új munkahelyek teremtése érdekében.

Szükséges erőforrások

A RISORSE Società Cooperativa által irányított Macerata Trashware projektet Macerata önkormányzata 10 000,00 € támogatással társfinanszírozta és Macerata tartomány is támogatta.

A siker mutatói

A projekt a felelős szövetkezet számára számos munkahelyet teremtett, ami a szakképzett szakemberek foglalkoztatásának növekedését eredményezte.

A kereskedelmi kamara irodáiból kiselejteztett, és helyreállított számítógépeket helyi egyesületeknek és iskoláknak adományozták. Több, mint 50 személyi számítógépet adományoztak általános és középiskoláknak és helyi kulturális egyesületeknek a projekt keretében.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A projekt lemásolható, ha az egyes, a projektet alkalmazó régiókban érvényesülő jogszabályi feltételeket ellenőrzik és betartják. A projekt képes:

- Csökkenteni a számítógépektől származó hulladék keletkezését.
- Az újrahasználat kultúráját előmozdítani és elterjeszteni a lakosság körében.
- Hatékonyan felújított számítógépeket biztosítani az egyesületek, a társadalmi együttműködések és a nonprofit szektor számára.
- Támogatni az alapvető számítógépes ismeretek terjesztését és a nyílt forráskódú szoftverek használatát.
- Egy olyan új munkamodellt letesztelni, amely új munkahelyeket teremt az újrahasznosítási ágazatban.

Végezetül hozzá kell tenni, hogy bár a COVID-19 sok család számára növelte a számítógépek iránti igényt, nem minden család engedheti meg magának az új számítógépek megvásárlását.

Ludoteche del Riuso 2.0: a működési hatékonyság növelése új eszközökkel (Olaszország)

Az új szolgáltatások és munkahelyek létrehozása érdekében ez a projekt innovatív szolgáltatásokat fejlesztett ki a Ludoteche cég számára és új digitális berendezésekkel biztosította a cég hatékonyabb működését.

A S. M. Nuova-i Ludoteca Riù 2001 óta létezik, egyike a Marche régióban működő öt Ludoteca Riù játszótérnek. A Ludoteca Riù elnevezés olyan helyet jelöl, ahol a 6 és 10 év

közötti gyermekek megtanulják tisztelni a bolygót és elkerülni a hulladéktermelést.

A hulladékanyagok kezelésével és újrahasználatával, valamint kreativitással a gyerekek játékokat, dekorációkat készítenek, és nagyon jól szórakoznak, miközben megtanulják, hogyan kell a környezetet tiszteletben tartva élni.

2020 nehéz év volt, amely új szabályokat vezetett be a mindennapi életünkbe. Ennek következtében sok új szót is megtanultunk: maszk, társadalmi távolságtartás, fertőtlenítő, zárlat.

A karantén arra kényszerített bennünket, hogy megtanuljunk, vagy legalábbis fejlesszük a technológia használatát, és ez elgondolkodtatott minket: miért ne használhatnánk a technológiát a javunkra, például arra, hogy a gyerekek ne maradjanak egyedül?

Az anconai Szalézi Gyermekkorház alapítványával való együttműködésnek köszönhetően úgy döntöttünk, hogy elindítunk egy új, a gyermekek szórakoztatását szolgáló oktatóvideó sorozatot, mind a fekvő-, mind az otthon lábadozó betegek számára. A Costess Società Cooperativa a Ludoteca Riù támogatására kötelezte el magát. Az első videókat a konyháinkban és az étkezőinkben forgattuk a mobiltelefonjainkkal és az otthonainkban rendelkezésre álló anyagokkal.

A munkánk színvonalának javítása szempontjából a Marche régió projekthez nyújtott anyagi támogatása alapvető jelentőségű volt.

Szükséges erőforrások

A Marche régió összesen 15 000 euro támogatással finanszírozta a projektet, melye helyszínenként 3000 euro támogatást jelent. A támogatás alapvető jelentőségű volt, mivel nagy mennyiségű, interaktívabb frissítésre alkalmas felszerelést biztosított.

A siker mutatói

A Ludoteca 2.0 projekt célja, hogy lehetővé tegye a Ludoteche Riù számára szolgáltatásai minőségének javítását, a célcsoport kiszélesítését, valamint azt, hogy egyre több helyi lakost érjen el tevékenységeivel.

Ez egyben a játszótér szolgáltatásai iránti kereslet növekedését, és ennek következtében az alkalmazott pedagógusok munkájának mennyiségi növekedését jelenti.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A Ludoteca 2.0 projekt azért releváns, mert könnyen lemásolható, a szoftverek, programok és közösségi platformok használata miatt Európa más régióiban is könnyen hozzáférhetővé tehető.

Zöld munkahelyek teremtése az Old Blue-nál (Magyarország)

Ez a jó gyakorlat egy magyarországi példa arra, hogyan lehet zöld munkahelyeket biztosítani farmeranyag, árnyékoló vászon és szivacs újra hasznosításával.

Az Old Blue 2014-ben alakult azzal a céllal, hogy újra felhasználhatóvá tegye a farmeranyagot, textilt, árnyékoló vásznat és szivacsot. A vállalat termékeinek széles skálája az apró hétköznapi tárgytól kezdve a bútorokig és szőnyegekig terjed.

Az Old Blue alapítója elkötelezett a környezetvédelem és az újrahasználat mellett. Felismerte, hogy a divatiparban jelentős szennyezést jelent a farmerekből származó hulladék és ez problémát okoz, ezért belefogott az újrafelhasználás népszerűsítésébe.

Ez a vállalkozás 6 állandó és 5 ideiglenes alkalmazottal működik. A legtöbb munkatárs (vágók, varrók) alvállalkozó vagy külsős. A főállású alkalmazottak az üzletben dolgoznak és az irodában (üzemeltetés, ügyfélszolgálat, pénzügy, adminisztráció). Vannak szabók, raktári dolgozók és sofőrök is a részmunkaidős és ideiglenes alkalmazottak között. Ezek az emberek vagy munkanélküliek voltak, mielőtt megtalálták ezt a munkát vagy más, alacsony fizetésű munkájuk volt. Az Old Blue kisebb részfeladatok elvégzésére képezte ki őket.

Szükséges erőforrások

A működéshez emberi, technikai és pénzügyi erőforrásokra van szükség. A vállalat 11 alkalmazottal dolgozik, és gyártó épületre, raktárra, gépekre és járművekre van szüksége. Az Old Blue rendelkezik egy üzlettel és egy bemutatóteremmel is.

A siker mutatói

A siker mutatói a következők: 7 éves működés; eddig 250 tonna újra felhasznált farmeranyag; eddig 300 tonna újra felhasznált szivacs; növekvő értékesítés; növekvő számú együttműködő partner; jelentősen csökkent a textilhulladék mennyisége; növekvő alkalmazotti létszám.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Ezt a kezdeményezést azért tartjuk érdemesnek a tanulmányozásra, mert az újrahasználati nézőpontot közvetítése és a szemléletformálás mellett a vállalkozás termékei is egyedülállóak. A vállalkozás tevékenységének hatása a helyi gazdaságra is jelentős, ami egyrészt a foglalkoztatás, másrészt a gazdasági tevékenység révén valósul

meg. A munkahelyek tekintetében a speciális igényű munkavállalók kiemelt szerepet kapnak.

A Green Dot Cyprus csomagolási hulladékot gyűjt és kezel (Ciprus)

A Green Dot Cyprus az első közösségi szabályozási rendszer Cipruson a csomagolóanyagok és a csomagolási hulladékok tekintetében.

A Green Dot Cyprus nonprofit szervezetként jött létre a helyi ipar és a Ciprusi Kereskedelmi és Iparkamara (CCCI), mint ernyőszervezet kezdeményezésére. Ma a szervezet részvényesei közé tartozik 11 csomagolásért felelős vállalkozás, a CCCI, a csomagolóanyag gyártók és a forgalmazók.

A szervezet jelentős eredményeket tud felmutatni, amelyeket mind nemzeti, mind

európai szinten nagyra értékelnek és elismernek.

A Green Dot Cyprus tevékenysége háromféle csomagolóanyagra terjed ki: műanyag, papír és üveg. További információ a www.greendot.com.cy honlapon, illetve a mobiltelefonokra és táblagépekre készült „ReCYcling CY” alkalmazáson keresztül érhető el.

Szükséges erőforrások

- Alvállalkozók (magánszervezetek és nem kormányzati szervezetek).
- A szervezet tagjai és részvényesei.
- Infrastruktúra és berendezések (pl. Zöld Pont, gyűjtőautók és -szolgáltatások, gyűjtőedények stb.).
- Pénzügyi: az anyagok értékesítéséből származó bevételek, a szervezet tagjaitól és részvényeseitől beszedett díjak stb.

A siker mutatói

Jelentős nemzetközi díjak:

- 2. helyezés a „Zöld piac és erőforrás-hatékonyság fejlesztésének támogatása” kategóriában az EU Európai Vállalkozásösztönző Díjátadón, 2013-ban
- Elismerésben részesült a 10 legjobb európai vállalat között a „Környezeti és vállalati fenntarthatóság” kategóriában a 2014/2015-ös European Business Awards Díjátadón

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A Green Dot Cyprus eddig jelentős eredményeket mutatott fel. Ezeket az eredményeket mind nemzeti, mind európai szinten nagyra értékelik és elismerik munkájának minőségéért, és különösen azért, mert hozzájárul a környezeti tudatosság erősítéséhez.

Egy sikeres társadalmi szervezet, amely világos jövőképpel, küldetéssel rendelkezik és értékrendszere más régiókban is adaptálható és megvalósítható.

Az Anakyklos Perivallontiki lezárja a textilhulladék körforgását (Ciprus)

Az Anakyklos Perivalontiki egy ruházati, általános szövet és szövetekkel kapcsolatos anyagok újrahasználatával foglalkozó nonprofit környezetvédelmi szervezet.

Az Anakyklos Perivallontiki egy 2010 júliusában alapított nonprofit környezetvédelmi szervezet, amelynek célja, hogy aktívan

Szükséges erőforrások

- Alvállalkozók - 350 fős partnerség (közsféra, helyi hatóságok, önkor-

hozzájáruljon a tiszta, egészséges és fenntartható környezet megteremtéséhez, és részt vegyen a közösségi akciókban. Bár elsődleges célja a környezeti fenntarthatóság, a szövetek, ruházati cikkek stb. újrahasználatára révén tágabb társadalmi és ökológiai célokat is kitűz.

A vállalkozás bevételi része két dologból származik. Először is a Ciprus 4 jelentősebb városában található 4 jótékonyági boltjában válogatott használt ruhák értékesítéséből. Másodsor, a ruházati cikkek és anyagok exportálásából, amelyeket külföldön újra értékesítenek vagy újra hasznosítanak és nyersanyagként használnak fel.

mányzatok és közösségek, magánvállalkozások, iskolák, civil szervezetek stb.).

- Infrastruktúra és berendezések (pl. gyűjtőhelyek, a textíliák előkészítéséhez szükséges berendezések, szolgáltatások stb.).
- Üzletek: 5 adománybolt működtetése.

A siker mutatói

- „Szervezett csoport jelentős környezetvédelmi tevékenységgel”, Green Dot Cyprus 4. környezetvédelmi díja, 2014.
- Az Európai Bizottság elismerése az Anakyklosnak, mint „az első igazi társadalmi vállalkozásnak - célja a hulladéklerakóba kerülő hulladék csökkentése és megfizethető árú textíliák, ruhaneműk biztosítása a piacon”. (Európai Bizottság, 2014: 2) Cipruson.

- Ciprus legjobb társadalmi vállalkozása, valamint a Susy, a fenntartható és szolidáris gazdaság nemzetközi hálózata által a legjobb társadalmi és szolidáris gyakorlatok közé sorolt társadalmi és szolidáris vállalkozás.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Egy sikeres társadalmi vállalkozás egyszerű, érthető és adaptálható koncepcióval.

Holisztikus hulladékgazdálkodási program – Aglantzia önkormányzata (Ciprus)

A Holisztikus Hulladékgazdálkodási Program a lakosság számára megnövekedett újrahasználati lehetőségeket biztosít, mivel a szelektíven gyűjthető és újra használható hulladék mennyisége jelentősen megnövekedett.

Az új „Holisztikus Hulladékgazdálkodási Program” bevezetésével az önkormányzat célja, hogy a hulladék értékes nyersanyaggá alakuljon át, mivel a hulladék nagy része újrahasznosításra kerül.

Ezzel egyidejűleg megszűnik a ma minden állampolgárra kivetett fix, éves hulladékgyűjtési díj, és az önkormányzat változó fizetési módot vezet be. A díj csak az újrahasznosításra nem fordított vegyes hulladék

mennyiségére vonatkozik. A lakosság - jelentősen csökkentheti a hulladékgazdálkodási költségeket a „Csökkentés – Újrafelhasználás – Visszaforgatás – Megtakarítás” filozófia alkalmazásával.

Az önkormányzat holisztikus hulladékgazdálkodási programja hét módot foglal magában az alábbiak szerint:

- Komposztálás: A házi komposztáló edényt az Önkormányzat ingyenesen biztosítja minden olyan polgár számára, akinek kertje van és érdeklődik iránta.
- PMD (Műanyag csomagolóanyagok, fém csomagolóanyagok, italos kartondobozok): A speciális PMD átlátszó gyűjtőzsákok számos értékesítési ponton (szupermarketek kioszkjaiban stb.) kaphatók, és költségeik hasonlóak a hagyományos hulladékgyűjtő zsákokéhoz).
- Papír újrahasznosítása: A speciális barna gyűjtőzsákok számos értékesítési ponton (szupermarketek kioszkjai stb.) kaphatók, és költségeik a hagyományos szemetes zsákokéhoz mérhetők.
- Üveg újrahasznosítása.
- Ömlesztett hulladékok: a „Zöld Pont” használata a polgárok által, amely ingyenes.

- Zöld újrahasznosítás: a polgárok a speciális papírzacszkókat 1,50 euróért vásárolhatják
- Az információk egyszerű és érdekes módon történő bemutatása.

meg a meghatározott értékesítési pontokon.

- Maradék hulladék: az önkormányzat mostantól a hulladékgyűjtésért kizárólag a zsák díja révén számol fel díjat.

Szükséges erőforrások

- Önkormányzati szolgáltatások.
- Alvállalkozók (magánszervezetek és nem kormányzati szervezetek).
- Berendezések (pl. Zöld Pont, gyűjtőautók és -szolgáltatások, speciális gyűjtőedények stb.).

A siker mutatói

A legfontosabb érdekelt felek, a diákok és a polgárok a kezdetektől fogva támogatták a kezdeményezést.

Kulcsfontosságú sikertényezők:

- A lakosság környezet tudatosságának erősítése.

A tanulás, és az ismeretek átadásának lehetősége

Az újrafelhasználás az európai hulladék-hierarchiában a legmagasabb prioritást élvezi. A Holisztikus Hulladékgazdálkodási Program - Aglantzia (Nicosia) önkormányzata egyszerű, érthető és adaptálható koncepció, amelyet más helyi vagy regionális hatóságok is alkalmazhatnak.

LitterGo – Emberek, környezet és cél (Dánia)

A LitterGo egy társadalmi-gazdasági vállalkozás, amely a fenntarthatóságért dolgozik, és a környezetvédelmi és újrahasznosítási feladatok révén új munkahelyeket teremt.

A LitterGo munkahelyeket teremt a munkaerőpiac peremén élő emberek számára. A LitterGo építkezéseken működik, takarítói feladatokat lát el, melyek során műanyag- és építési hulladékot válogat újrahasznosítás céljából.

A LitterGo a szenvedélyt a gyakorlatiassággal ötvözi, és az ENSZ világcéljai mögé konkrét cselekvésekkel mozgalmat állít. A LitterGo az alábbi célokat tűzte ki maga elé:

- Értelmes foglalkoztatás
- Megtérülő újrahasznosítás
- Tiszta város és jobb minőségű környezet

A LitterGo az alábbi területeken nyújt szolgáltatásokat:

- Válogatás - az építési hulladék újrahasznosítása. A LitterGo átveszi a hulladékot újrahasznosítható részek szerinti válogatásra, és a széndioxid kibocsátást csökkentő intézkedésekre összpontosít.
- Épületekhez kapcsolódó szolgáltatások: takarítás, söprés, porszívózás és eseti munkák elvégzése.
- Hulladékfelügyelet - alkalmi és gazdátlan hulladékok eltávolítása.

Szükséges erőforrások

- 5000 óra menedzsment, hálózátépítés;
- 35 000 EUR eszközökre, munkaterületre és felszerelésre;

A siker mutatói

- Gyakorlati tudás egy kihívást jelentő alkalmazotti csoport kezelésében;
- Gyakorlati szolgáltatások (tudás), logisztika és eszköztár (fizikai eszközök);
- 24 ügyfél;
- 10 alkalmazott (részmunkaidős);
- Széleskörű hálózat;

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Az újrahasznosítás egyes részterületei dokumentáltak, környezeti és gazdasági hatások szempontjából egyaránt értékesek. Miközben azonosítjuk a kritikus tényezőket, gazdaságilag fenntartható logisztikát fejlesztünk. Vagy tisztázzuk, hogy milyen körülmények között érhető el a fenntarthatóság.

GENTRÆ (REEWOOD): a körforgásos fűrészáruk felé (Dánia)

A GENTRÆ egy olyan körforgásos koncepció, amely biztosítja, hogy az építkezésekről származó faanyagot kiválogassák a hulladékáramból, és alternatív termékként értékesítsék az építőipari piacokon.

Az építőiparban keletkezik a világ hulladékának közel fele. Ugyanakkor nyersanyaghiány van, ami az építőipari ágazatot a fenntartható jövő érdekében a

körforgásos gazdaságtól teszi függővé. Az építőanyagok újrafelhasználása azonban nem járható út a kivitelezők számára, mivel az újra felhasznált anyagok nem kaphatók a nagybani kereskedelemben. Ezért 2019-ben a Solum A/S (egy dán hulladékgazdálkodási vállalat) a Starkkal (a skandináv országok legnagyobb építőanyag-beszállítója) és a Golderrel (környezetvédelmi tanácsadó) együtt, öt piacvezető építési vállalkozóval szoros együttműködésben kifejlesztette a GENTRÆ-t.

Ez a koncepció biztosítja, hogy az ideiglenes építési tevékenységekből származó faanyag az új fatermékek természetes alternatívájaként értékesíthető legyen a dán építőipari piacokon. A GENTRÆ nélkül Dániában évente akár 50 000 tonna fát égetnének el. Minden egyes tonna újra felhasznált építési faanyag összesen 45 kg széndioxid-kibocsátást előz meg.

Azáltal, hogy a hagyományos építőanyagokon kívül az újra felhasznált építőanyagok is elérhetővé válnak, vonzó és természetes választási lehetőséget nyújtanak az építők és a mesteremberek számára, és ezáltal hozzájárulnak a fokozott körforgás felé mutató paradigmaváltáshoz az építőiparban. Ennek az első újra felhasznált építőanyagának a márkázásával és nagyszabású kiskereskedelmi értékesítésének bevezetésével dokumentált ismereteket szereztünk az újra felhasznált termék költségeiről, mennyiségéről, minőségéről, logisztikájáról, piacáról és jogszabályairól, és ezzel előkészítettük az utat más újra felhasználható építőanyagok számára.

Szükséges erőforrások

A Circular Construction Challenge 1 millió DKK-t biztosított a prototípus kifejlesztésére, az adatgyűjtésre és a dokumentációra. A kezelési költségeket főként az anyaggyűjtésből és -értékesítésből származó bevételekből, valamint a projektpartnerek által ráfordított munkaórák önfinanszírozásából fedezték.

A siker mutatói

A GENTRÆ-t 2019 februárjában a dán Realdania szövetség a Circular Construction Challenge kezdeményezés győztesének választotta. A Circular Construction Challenge kezdeményezés a hulladék túltermelés, a tömeges fogyasztás és a növekvő erőforrás-felhasználás globális problémájával foglalkozott, és arra hívta fel az innovátorokat, hogy az épített környezetben keletkező hulladékok csökkentésével segítsék a probléma megoldását. 2019 októberében a GENTRÆ koncepcióját a spanyolországi Bilbaóban megrendezett éves ISWA konferencián mutatták be. lásd a videót: <https://solum.dk/casestories.html>.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Az újrafelhasználás az európai hulladékhierarchiában a legmagasabb prioritást élvezi. Az újrafelhasználás (egy tárgy akár eredeti céljára történő újbóli felhasználásának cselekvése vagy gyakorlata) azonban nem terjedt el nagymértékben. A GENTRÆ egy

egyszerű és könnyen érthető koncepció és körkörös üzleti modell. Sikeresen épült ki az értéklánc egészét átfogó együttműködéssel, valódi változást hozva, bővítési lehetőségekkel.

Könyvmentők (Magyarország)

E jó gyakorlat célja, hogy megmentse a feleslegessé vált, vagy régi könyveket, és mindenki számára elérhetővé tegye az olvasás örömét.

Az ötlet 2013-ban született, amikor két magánszemély szerette volna mindenki számára elérhetővé tenni az olvasás örömét, és megmenteni a régi és nem használt könyveket. Elkezdtek gyűjteni a könyvtárakból, háztartásokból, iskolákból, magángyűjteményekből származó könyveket, és

értékesítik. Így a könyvesboltokban az akár több száz euróba kerülő könyvek (legyen az akár szépirodalom, nyelvkönyv, mesekönyv, kötelező olvasmány vagy szórakoztató irodalom) mindenki számára elérhetővé válnak és a régi könyvek sem kerülnek a kukába.

A helyi önkormányzatok támogatják és ösztönzik ezt a kezdeményezést azzal, hogy megpróbálják bevonni a közintézményeket a különböző tevékenységekbe és helyet biztosítanak a közterületen a könyves szekerek felállításához.

Szükséges erőforrások

A jó gyakorlat megvalósításához emberi, technikai és pénzügyi erőforrásokra van szükség, melyek a következők:

- Alkalmazottak (75 fő);
- Megfelelő zárt helyszín a könyvválogatáshoz és a könyvek tárolásához;

megpróbáltak megfelelő módot találni az értékesítésükre. A könyvek árusítása speciális járműveken, átalakított erdélyi szekereken kezdődött. Az adományokból vagy tömeges vásárlásból származó könyveket alacsony áron felvásárolják (7 könyv = 1 EUR); a szekereken lévő könyveket pedig 1 euro egységáron

- Zárható kocsik a könyvértékesítéshez;
- Helyszín a régi szekerek átalakításához;
- Anyagi forrás a bérekre, működésre és a fejlesztési tevékenységre;

A siker mutatói

A siker mutatói a következők: 1) hét sikeres működési év; 2) 12 állandó könyves szekér magyar városokban; 3) több ideiglenes szekér, amelyek fesztiválokhoz és ünnepi rendezvényekhez illeszkednek; 4) 75 alkalmazott; 5) 10.000 könyv átválogatása havonta; 6) 50.000 újra felhasznált könyv évente.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A jó gyakorlat legfontosabb sikertényezői a következők: 1) jól elhelyezett, dizájnos könyves szekerek, vonzó, magas színvonalú szolgáltatás; 2) gondosan kiválasztott, minőségi könyvek alacsony áron; 3) egyre nyitottabb szemléletmód a könyvek újrafelhasználása iránt; 4) az érintett szereplők (civil szervezetek, polgárok, iskolák, könyvtárak, önkormányzatok) együttműködése; 5) az önkormányzatok támogatása.

A 2016-os földrengést követő bontásból származó kövek újrafelhasználása (Olaszország)

Természetes kövek és téglák újra felhasználása a terület identitásának tiszteletben tartása és fejlesztése érdekében, a történelmi örökség és a tájvédelem figyelembevételével.

Marche régióban a 2016-os földrengést követően súlyos károkat szenvedett a történelmi és művészeti örökség. Most nagy érdeklődés mutatkozik a falvak újjáépítése és az értékes épületek felújítása iránt energiahatékony technológiák alkalmazásával, és mindenekelőtt a természetes kövek és téglák újra felhasználásával a terület identitásának tiszteletben tartása és fejlesztése érdekében a tájvédelemre is tekintettel.

A gyakorlatot a végrehajtó fél és a Kulturális Örökségvédelmi Minisztérium (MIBAC) által meghatározott konkrét eljárások révén fejlesztették ki. A területen végrehajtották a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy minden lehetséges újra használható anyagot visszanyerjenek, feltergelyezzenek és katalogizáljanak. A tulajdonosok a gyűjtéshez és elszállításához hozzájárultak és a folyamat dokumentálása lehetővé teszi, hogy az újjáépítéshez ugyanazok az anyagok kerüljenek vissza, amelyeket az adott helyszínről szállítottak el. A 2016-os földrengés után rendeletben bízták meg a COSMARI állami vállalatot a munkák elvégzésével. A vállalat tevékenysége Macerata tartomány 55 önkormányzatára és azok mintegy 340 000 fős

lakosságára terjed ki. A gyűjtés 3 különböző tartomány 87 önkormányzatának területére terjedt ki. A kedvezményezettek, akiktől a romokat és köveket elszállították a helyi közigazgatás intézményei, a kkv-k és a helyi lakosok voltak.

Szükséges erőforrások

A bontás, gyűjtés, elszállítás és az újrafelhasználtnak jelentős anyagi erőforrásokat igényel, melyet az állam biztosít. Ezen felül berendezésekre, szállító járművekre, munkaerőre és egy megfelelő helyszínre is szükség van a gyakorlat megvalósításához.

A siker mutatói

- Az újjáépítés erőforrás- és energiaköltségének csökkentése.
- Kevesebb nyersanyag beszerzésére van szükség.
- Az anyagszállítás hatásainak csökkentése (a kiválasztott elemek egy része a helyszínen marad, a tulajdonosok kérésének megfelelően).

- Az egyes helyszínek jellegzetességeinek és stílusjegyeinek megőrzése, biztosítva ezáltal a vizuális identitást és tiszteletben tartva a kulturális örökség védelmére és a táj védelmére vonatkozó normatívát.
- Az újrafelhasználás maximalizálása.
- A hulladékfeldolgozás és a hulladékfelhalmozás minimalizálása.

A felmerült nehézségek

A törmelék nem tekintettük hulladéknak. A természetes építőkövek újrafelhasználása a szelektív bontási projekt és a dekonstrukciós projekt tervezése során prioritást élvezett. Az összes bontott anyag hulladékként történő felhalmozása nem fenntartható, de a hulladékfeldolgozás minimalizálása és az újrafelhasználás maximalizálása már igen.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A 2016-os földrengés által érintett terület kis falvakból áll, amelyek épületei helyi kitermelésű természetes építőkövekből készültek. Történelmi és kulturális kapcsolat van az épületek, a természetes építőkövek, valamint a területen jelenlévő, a már nem használt épületekhez tartozó kőzetek (mészkö,

hulladéklerakókba kerülő hulladék több mint 10%-át. A mosható pelenkák használata segíthet megoldani ezt a problémát.

Az eldobható pelenkának körülbelül 500 évre van szüksége ahhoz, hogy a hulladéklerakóban lebomoljon;

- 1 gyermek = 5 db pelenka / nap

homokkő, travertin, folyami kavicsok stb.), használata (és újrafelhasználása) között. A törvény jelenleg már védi a díszítő kővet. A természetes építőkövek és a bontásból származó anyagok (tégla, csempe, természetes fagerendák) újra használatáról pedig külön rendelkezni kell. A természetes építőkövek újrahasználata a hulladék csökkentés mellett a hely szellemének és lelkületének megőrzését is célozza.

- 1 év = 1825 db pelenka
- 3 év = 5475 db pelenka
- 1 db pelenka súlya = kb. 250 g

$5475 \text{ db pelenka} \times 250 \text{ g} = 136875 \text{ g} = 1,3 \text{ tonna hulladék}$ és 1 tonna széndioxid kibocsátás a gyermek életének első 3 évében.

Az elmúlt 20-30 év számos tanulmánya szerint a gyermekek záróizomkontrollja elérésének időpontja kitolódik (átlagosan 18-24 hónapos korról 30-36 hónapos korra). Feltételezések szerint az eldobható pelenkákban használt nátrium nagy nedvszívó képessége határozza meg a gyermek nedvességérzetének elmaradását, és ez lehet az oka a pelenka elhagyás késedelmének. A projekt megvalósítása egyrészt maguknak az óvodák-

A mosható pelenka egészséges kampány (Olaszország)

Becslések szerint Olaszországban az eldobható pelenkák teszik ki a

nak a kezdeményezésére történt, másrészt az önkormányzatok is érdeklődést mutattak a hulladék ilyen irányú csökkentése iránt. Az óvodák a Coop Stella del Mattino által biztosított mosható pelenkákat használják az eldobható pelenkák helyett. A pelenkákat ugyanaz a szervezet gyűjti össze és juttatja vissza a körforgásba. A szövetkezet saját, ISO 14065 tanúsítvánnyal rendelkező mosodával rendelkezik. A helyi egészségügyi hatóság engedélyezi a pelenkák fertőtlenítésének folyamatát. A családok számára olyan találkozót szerveznek, melyek során arra ösztönözik őket, hogy otthon is folytassák a bölcsődében/óvodában követett gyakorlatot. A mosható, természetes szálú (pamut) pelenkák használata csökkenti a baba bőrének kipirosodását és irritációját. A projekt fő érdekeltjei: önkormányzatok, magán- és állami bölcsődék, valamint a családok.

Szükséges erőforrások

Az ATA Rifiuti a projektet intézményi tevékenysége részeként, további külön finanszírozás nélkül fejleszti. A Stella del Mattino egy banki alapítványtól kap pénzügyi támogatást, amelyet elsősorban a mosoda és a kommunikációs tevékenységek támogatására használnak.

A siker mutatói

4 érintett önkormányzat (Jesi, Senigallia, Ancona, Camerano).

Környezetvédelmi célok:

- A keletkező és a hulladéklerakóba kerülő hulladék mennyiségének csökkentése;
- Az eldobható pelenkák előállítása és szállítása során keletkező széndioxid-kibocsátás csökkentése;
- A nem újrahasznosítható hulladék ártalmatlanítási költségeinek csökkentése;
- Az újrafelhasználás fontosságának tudatosítása a lakosság körében.

Egészségügyi célok:

- A gyermekek egészségének védelme a nanofiberszálak (pamut) használata révén;
- A gyermekek önálló életvitelének elősegítése a fiziológiai szükségleteik tekintetében.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Az első hasonló projektet Bologna önkormányzata, valamint az ATArifiuti és a Coop. Stella del mattino hozta létre, melyet később adaptáltak és személyre szabtak Ancona tartományban. A projekt tehát könnyen lemásolható. A mosoda az egészségügyi hatóság által elismert fertőtlenítési protokollokat követ, melyek könnyen reprodukálhatók egyszerű ipari mosógépekkel és szárítókkal. A mosható pelenkák teljes ellátási láncának létrehozása (bérlés, szállítás, mosás) olyan hozzáadott értéket jelent, amely a helyi foglalkoztatás növelését és a hátrányos helyzetű munkavállalók bevonását is magában foglalja.

RapacinOnline: Használt számítógépek rászoruló diákoknak (Spanyolország)

Ebben a projektben használt számítógépeket biztosítottak rászoruló, ezért a digitális szakadékot megtapasztaló diákok javára.

A projekt egy olyan hálózat kiépítéséről szól, amely közigazgatási intézményekből, önkormányzati és nonprofit szervezetekből, iskolákból és családokból áll.

Ily módon azok a lakosok, akik jó állapotban lévő, de modernebb és korszerűbb eszközökre cserélt használaton kívüli informatikai eszközökkel rendelkeznek, felajánlották azokat a gyűjtőpontokon vagy a regionális technológiai központokban. Ezt követően a Hacedores & Makers nonprofit szervezet elvégezte az informatikai eszközök felülvizsgálatát, törölte az adatokat a merevlemezekről és szüksége esetén biztosította azok működőképességét.

Az eszközöket ezután átadták azoknak az iskoláknak, amelyek előzetesen igényelték azokat, hogy eljuttassák a rászoruló diákoknak.

Ily módon nemcsak az elektronikai hulladék képződésének elkerülése és megelőzése valósult meg az újrahasználat által, hanem a meglévő technológiai szakadék minimalizálása is, valamint annak biztosítása, hogy a diákok

követni tudják az iskolai órák menetét a COVID-19 miatti online tanítás esetén.

Eddig a gyűjtési kampány az Európai Hulladékmegelőzési Hét keretében zajlott, mivel az EMULSA erős elkötelezettséget vállalt a kommunikáció és a tájékoztatás mellett.

Létrehoztak egy webes platformot a teljes folyamatról és a gyűjtőpontokról annak érdekében, hogy a projekt megvalósítása folyamatos legyen.

Szükséges erőforrások

- Weboldal az adományozási folyamat és a hulladékgyűjtő pontok információi számára;
- Helyszínek a gyűjtéshez;
- Operátorok, akik felelősek a gyűjtésért és az adatok felvételéért a pontos nyomon követhetőség érdekében;
- Leltározást, a berendezések felülvizsgálatát, adattörlést és a berendezések felújítását végző vállalkozás.

A siker mutatói

214 informatikai eszköz (laptopok, processzorok, nyomtatók, monitorok, táblagépek stb.) került összegyűjtésre, melyekből összesen 69 komplett számítógépes konfigurációt tudtak összerakni.

Ez a 69 számítógép 8 állami iskolához került, melyek rászoruló diákjaiknak adták oda ezeket az adott tanévben.

A felmerült nehézségek

A projekt folytonossága szempontjából a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy meg kell találni a megfelelő finanszírozási forrást ahhoz, hogy az adományozott eszközök felújításával és a nyomon követhetőséggel megbízott céget lehessen működtetni.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A projekt könnyen lemásolható más régiókban, mivel nem igényel nagy összegű pénzt a beindításához.

A gyakorlat során a körforgásos gazdaság célkitűzései a társadalmi igényekkel kombinálódnak. A számítógépek nem válnak hulladékká és a rászoruló csoportok is hozzájuthatnak az online oktatásban való részvételhez szükséges eszközökhöz.

La Ricicletta: elhagyott kerékpárok újrahasználatára felhasználásra történő felkészítése (Olaszország)

- A La Ricicletta (LR) összegyűjti, megjavítja és újra felhasználja az olaszországi Ferrara városában elhagyott kerékpárokat vagy azok részeit.

2002-ben az Il Germoglio szociális szervezet elindította az LR-t, mely egy 200 embert foglalkoztató társadalmi vállalkozás. Ferrarában, amelyet Olaszországban a kerékpározás fővárosának tartanak, egyre több

elhagyott kerékpárt találtak a város utcáin. Innen jött az ötlet, hogy a számos kerékpárt (vagy azok részeit) összegyűjtsék, megjavítsák és újra használják.

A megjavított kerékpárok azután kibérelhetők vagy megvásárolhatók. A LR együttműködik az önkormányzattal, a tömegközlekedési csomópontokkal, a parkolókkal, közterekkel, hotelekkel és magán háztartásokkal is. A kerékpárok városon belüli összegyűjtése és elszállítása ingyenes. Aki kerékpárt adományoz, 5 euros utalványt kap. A kezdeményezés további előnye a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci reintegrációja, akik magasan képzett kollégáktól és szerelőktől is tanulhatnak.

Az LR például együttműködik a ferrarai börtönnel, ahol egy munkaállomást alakítottak ki. A kerékpárok újrafelhasználásra való előkészítéséért 3 rab felel. Ők tisztítási és felújítási munkákat végeznek. Az összeszerelést az LR műhelyében szakképzett technikusok végzik.

Szükséges erőforrások

Az Il Germoglio gondoskodik az adminisztrációról és a könyvelésről. Árbevétel ≈ 120.000 €/év Alkalmazottak száma: 6 gyakornok (akik ösztöndíjban részesülnek), 2 technikus és 1 szociális gondozói képesítéssel rendelkező oktató. A közelmúltban a La Ricicletta egy a városközponthoz közelebb fekvésű helyre költözött, így számos szolgáltatást, tevékenységet és ügyfelet képes befogadni.

A siker mutatói

A La Ricietta évente körülbelül 150 kerékpárt újít fel, tesz újra felhasználhatóvá és ad el. A kerékpárokat egy „kísérő kártyával” együtt adják el, amelyen minden javítási műveletet feltüntetnek. Ez segít nyomon követni a javításokat és az egyes kerékpárok történetét.

A lakossági adományok száma növekszik, és az önkormányzat új mobilitási tervet hirdet, amely a lassú közlekedésre összpontosít.

A kölcsönzési szolgáltatások is növekednek, mivel Ferrara egyre népszerűbb turisztikai célpont. A kölcsönzési szolgáltatás ingyenes Olaszország bármely pontjáról érkező iskolai osztályok tanulói számára.

A felmerült nehézségek

- Az összes kerékpár befogadására alkalmas működési helyiség biztosítása + egy 10 főt

befogadó javítóműhely + az ügyfelek elhelyezése.

- Az Ázsiában gyártott olcsó kerékpárokkal való verseny hatással van a kerékpár-eladásokra.
- A javítás bonyolultsága: a pótalkatrészek nem „szabványosak” (pedálok, kormány...).
- Szezonális üzletmenet (márciustól októberig).

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A kezdeményezés viszonylag könnyen átvihető és megismételhető, különösen ott, ahol sík a terep és népszerű és jól fejlett a kerékpárhasználat.

Jelenleg a La Ricietta nem használ elektromos kerékpárokat, mivel Ferrarában erre még nem túl nagy a kereslet. Az e-bike-ok speciális technikusok alkalmazását igénylik, annak érdekében, hogy a bérlet és/vagy az értékesítés célját szolgáló kerékpárok tökéletes állapotban és rendkívül biztonságban legyenek.

Számos szolgáltatás lemásolható hasonló kontextusban. A La Ricicletta jelenleg tárgyalásokat folytat különböző ferrarai üzlettulajdonosokkal, hogy újra felhasznált-/felújított teherszállító bringákkal áruszállítási szolgáltatást fejlesszenek ki.

Bitubeton és útburkolólapok: a régi beton új utak részévé válik (Dánia)

Dániában a homok és a kavics hiánycikké vált. Ezért az AffaldVarme Aarhus új aszfalt és újrahasznosított beton módszereket fejlesztett ki.

A homok- és kavicsbányák korlátozott erőforrást jelentenek és egy olyan sűrűn lakott országban, mint Dánia, egyre nehezebb lesz olyan helyeket találni, ahol ezek a nyersanyagok kitermelhetők.

Ennek az lehet a következménye, hogy a jövő infrastruktúrájához szükséges anyagokat külföldről kell beszerezni. Ami egyszerre lesz drága, nehézkes és jelentős környezet-terheléssel jár.

Az AffaldVarme Aarhus az Arkil építőipari vállalattal együtt hosszú távú megoldásokon dolgozik, és az aszfaltgyártáshoz újrahasznosított betonnal kísérletezik, amely a kavicsot helyettesíti.

Az ötlet neve Bitubeton. A bitumen - egy olajtermék, amely az aszfaltot és a betont ragasztja össze.

Az AffaldVarme Aarhus egy másik projektben is részt vesz, amelyben régi betont használnak fel új útburkolólapok készítéséhez, az IBF Beton céggel közösen.

A betont összetörik, megtisztítják és méretre válogatják, majd az új burkolólapokhoz használják fel. A fenntartható burkolólapokat kezdetben egy lisbjergi próbaszakaszon fektették le. A fenntartható útburkolólapok időről-időre újrahasznosíthatók.

Szükséges erőforrások

A működéshez elsősorban alapanyagra van szükség, melyet a hulladékgyűjtő pontoktól származó, bitumennel kevert, újrahasznosított beton szemcsék adnak. Általában csak 10-15% újrahasznosított beton kerülhet az aszfaltgyártásba, de a Bitubeton használatával ez az arány 90%-ra nő.

A siker mutatói

Az aszfaltot Aarhus különböző helyszínein tesztelték.

Az aarhusi RE-USE hulladékgyűjtő pont az új, klímabarát aszfalttal van burkolva, és hamarosan tesztelik, hogy ellenáll-e a nagy forgalom okozta hatalmas nyomásnak.

Az útburkolólapgyártás a beindítási fázisban van, ahol a burkolólapokat Aarhus különböző helyszínein tesztelik. A cél az, hogy az IBF Beton beindítsa az újrahasznosított betonból készült újrahasznosított útburkolólapok gyártását.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Az új termék előállítása meglehetősen egyszerű, és az AVA az Arkil és az IBF Beton cégekkel együtt nagy reményeket fűz a gyártás kibővítéséhez és a beton és az aszfalt előállításának új módjait a hagyományos technológiák alapvető alternatíváinak tekinti.

ReFashion Week: használt ruhák népszerűsítése (USA)

A New York-i (NYC) ReFashion Week arra hívja fel a lakosság figyelmét, hogy képzeljék el azt a világot, amelyben a divatot fenntartható módon alakítják, fogyasztják és osztják meg egymással.

Évente $\approx$ 200 000 tonna textilhulladék keletkezik New Yorkban - ami az Empire State Building teljes magasságának felel meg. Azzal,

hogy 200 000 tonna textil nem kerül a hulladéklerakókba, energiát lehet megtakarítani és az üvegházhatású gázok kibocsátása 461 388 tonnával csökkenhet.

A DonateNYC és a The Sanitation Foundation létrehozta a ReFashion Week-et. Mindkét szervezet a New York-i Egészségügyi Minisztérium (DSNY) része. A ReFashion Week célja, hogy azzal a kihívással szembesítse a new york-i lakosokat, hogy képzeljék el azt a világot, amelyben a divatot újrafelhasználás révén alakítják és fogyasztják. Egész héten ruhacsere, stílusversenyek, upcycling workshopok, divatbemutató és sok más program várja a résztvevőket. A rendezvény felhívja a figyelmet a divatiparban keletkező textilhulladék okozta környezeti problémákra. Bemutatja, hogyan érhető el az, hogy a használt ruhák megjelenjenek a divatbemutatók kifutóin, miközben csökken a hulladék mennyisége. Az érintett szervezetek olyan, kíméletesen használt darabokat kínálnak, amelyek újak, divatosnak,

pénztárcabarátnak tűnnek, fenntarthatóak és divatosak.

Az ötlet megvalósítása érdekében az alapító szervezetek arra kérik a lakosságot, hogy adományozzanak használt ruhákat és textíliákat. A helyi lakosok ezt megtehetik, ha házhoz jövő átvételt kérnek, ha használják a városszerte elhelyezett hulladékgyűjtőket, ha a DonateNYC alkalmazáson keresztül keresnek használt ruha boltokat, vagy ha a new york-i textiltérképen megkeresik a visszavételi helyeket, programokat és egyéb adományozási pontokat.

Szükséges erőforrások

A DSNY négy alkalmazottja tervezi a nyitó és záró eseményeket, **koordinálja** az eszközöket és népszerűsíti a rendezvényeket.

A Sanitation Foundation (a DSNY nonprofit szervezete) 2 alkalmazottja támogatja a köz- és magánszféra közötti partnerségeket, a hét szponzorálását, valamint az adománygyűjtést.

A siker mutatói

A tavalyi rendezvények nagy sikert arattak. A textilhulladék csökkentésére irányuló lendület a városban és az egész divatiparban ösztönözte a kihívásokra adott válaszok megtalálását.

- Részvételi arány: 20 rendezvényen 4000 résztvevő.
- Megjelenés a sajtóban: 13 országos és helyi médiumban, köztük a CBS, az NBC és a Fox5 TV-csatornákon.

- 500 000+ közösségi médiamegjelenés.
- Megnövekedett részvétel és adományozás.
- Hulladék mentés: 2,5 tonna ruhát cseréltek, javítottak vagy más módon mentettek meg a hulladékgyűjtőkből.

Felmerült nehézségek

A COVID során kihívást jelentett, hogy mindent online tudtunk csak intézni. Jelenleg a ReFashion Week számos online platformot működtet és arra törekszik, hogy a **virtuális** megtartott események is egyediek és lenyűgözők legyenek.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Ezt a gyakorlatot egy állami hatóság hozta létre, mivel a DonateNYC a New York-i Egészségügyi Minisztérium programja, például értékű és részben vagy egészben más országok közigazgatási szervei által is átvehető.

A ReFashion Week sikeresen összehozza a különböző szereplőket, például a vállalkozásokat, a lakosságot és a nonprofit szervezeteket, hogy a gyors divatipar által termelt hulladékkal szemben – akár használaton keresztül, akár másodkézből értékesítve – fellépjenek. Kommunikációt kezdeményez a különböző szereplők **között** annak érdekében, hogy kreatív és átfogó megoldásokat dolgozzanak ki a textilhulladék csökkentésére. Az együttműködés és kommunikáció fenntartható alternatívák létrehozására és népszerűsítésére ösztönzi a szereplőket.

Emellett ez a kezdeményezés nagyon aktuális és trendi, mivel a világszerte népszerű divatheteket utánozza, amelyeket az EU nagyvárosaiban, például Milánóban vagy Párizsban rendeznek. Nagyon klassz lenne, ha a divatcégek vagy pár nagy név csatlakozna a kezdeményezés népszerűsítéséhez.

Új módszerek az innováció és az újrafelhasználás ösztönzésére (Litvánia)

A Klaipėda Régió Hulladékgazdálkodási Központja mindig új utakat keres az innováció és az újrafelhasználás ösztönzésére.

A 2LIFES projekt megvalósításának megkezdését követően a Klaipėda Régió Hulladékgazdálkodási Központja (a továbbiakban: WMCKR) innovatív módszereket alkalmazott a körforgásos gazdaság ösztönzésére. 2019-ben a hulladékgazdálkodás helyszíneit cserepontokkal látták el, ami a helyi sajtóban, rádióban és közösségi médiában is kitüntetett figyelmet kapott. Az aktív disszemináció következtében Klaipėda városában drámaian megnőtt a tárgyak cseréjének aránya.

Ezenfelül 2020-ban egy Android-felhasználóknak szóló alkalmazást is elindítottak. Segítségével az emberek ingyenesen tölthetik fel és cserélhetik el tárgyaikat. Ezenkívül az alkalmazás különböző ipari és

üzleti létesítményeket is megjelenít, ahol a felesleges és elromlott tárgyakat ahelyett, hogy a szeméttelre vinnék, megjavítják. A tervekben egy Németországban már működő klaipėdai autós kirakodóvásár megvalósítása is szerepel. Az árusítást ingyenesen biztosítanák. A kirakodóvásár lényege, hogy az emberek hétvégenként összegyűlnek a kijelölt helyek egyikén, a már nem szükséges tárgyakat a csomagtartóba teszik, és kicserélik azokat, miközben kommunikálnak, tapasztalatokat cserélnek és rádiót hallgatnak. A kirakodóvásár segít csökkenteni a hulladék mennyiségét, és ösztönzi az olyan tárgyak újra felhasználását, amelyek egyesek számára már nem tűnnek használhatónak.

Szükséges erőforrások

Mivel azt tervezzük, hogy a projektet a különböző kommunikációs csatornák, azaz a helyi sajtó, a rádióállomások és a közösségi hálózatok segítségével fogjuk megismertetni, 25-35 ezer euró éves finanszírozásra van szükségünk a projekt előkészítéséhez, a tartalom közzétételéhez és a közösségi hálózatokon történő reklámozásához.

A siker mutatói

A rádió és TV adások és a közösségi médiában közzétett posztok, valamint a Klaipėda régióban történő tárgyak cseréjének növekvő számát látjuk, amely drámaian növekszik, mivel a posztjaink rendszeres látogatóinak száma eléri a havi 100 ezret, ami

évente több mint 1,5 millió felhasználót jelent. Mind a közösségi hálózatokon közzétett posztok, mind a rádió és TV adások edukációs funkciót töltenek be, azaz ösztönzik az újrafelhasználást és a tárgyak cseréjét. Így a körforgásos gazdaság népszerűsége nagymértékben növekszik hazánkban.

A felmerült nehézségek

A fő nehézséget a COVID-19 világjárvány, valamint az embereknek azon szokása jelenti, hogy a tárgyakat kidobják ahelyett, hogy kicserélnék őket. Az idősebb ügyfelek elérhetősége is gondot jelent, mivel ők speciális (pl. vallási) rádiókat hallgatnak, és nem használják a közösségi hálózatokat a technológiai ismeretek hiánya miatt.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A projekt potenciálja abban rejlik, hogy hozzájárul a hulladék és a környezetkárosítás csökkentéséhez, ami az Európai Bizottság egyik fő stratégiai megközelítése. Emellett javítja az emberek tájékozottságát, valamint a hulladékgazdálkodás megközelítését a körforgásos gazdaság elveit szem előtt tartva alakítja ki.

"Projet Valoriste" – Hulladék-értékelő képzési program (Belgium)

Belgiumban létezik egy hivatalosan elismert képzési program, a **hulladék értékelő**, hulladék elemző képzés, amely a hulladékok és az újrafelhasználható termékek értékének növelésére összpontosít.

A hulladékképződés megelőzése és az újrafelhasználás kulcsfontosságú a körforgásos gazdaságra való áttérés szempontjából, és ehhez speciális készségekkel és know-how-val rendelkező munkavállalókra van szükség. A hulladék elemzők speciális képzés kapnak a hulladékok fajtáiról (pl. textíliák, bútorok, elektronikai hulladékok) és azok kezelési módjairól. A képzés során a résztvevők megtanulják, hogy felismerjék a hulladékanyagok és termékek értékét, és a megfelelő újrafelhasználási vagy újrahasznosítási folyamatok felé irányítsák azokat.

Bár a hulladék értékelő szakma mindig is létezett, a belga hatóságok hivatalosan nem ismerték el és nem becsülték meg. Ezért a RESSOURCES, a körforgásos gazdasággal foglalkozó társadalmi vállalkozások szövetsége kidolgozta ezt a képzési programot és határozottan kiállt annak hivatalos elismerése mellett. A képzési programot most már a belga régiók, Brüsszel és Vallónia is hivatalosan elismeri. A képzési program gazdája a „Mission Locale de Forest” (MLF) nevű szervezet.

Szükséges erőforrások

A Ressources más regionális szereplőkkel partnerségben hozta létre a képzési programot. 1 projekt koordinátor költsége = 35 000 EUR.

Bár a támogatás más elemeket is fedez, a Mission Locale de Forest a képzési program működtetője.

A siker mutatói

A Mission Locale de Forest 2 képzési

A körforgásos gazdasággal foglalkozó társadalmi vállalkozások az újrafelhasználás és javítás területén képzési és munkalehetőséget biztosítanak a munkaerőpiacról kiszoruló emberek számára, miközben a tárgyaknak egy második életet adnak.

programot szervezett: egyet 2018-ban és egyet 2020-ban. Mindkét képzésen 30 résztvevő vett részt. A résztvevők fele sikeres vizsgát tett és megfelelt. A Ressources becslése szerint 2020-ig 250-450 további teljes munkaidős munkahelyet teremthet az újrahasznosítás. Egyelőre túl korai lenne a képzési programot sikernek vagy kudarcnak tekinteni.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

- Lehetőség az alulképzettek számára, hogy tudásukat és készségeiket hivatalosan is elismerjék.
- A tanfolyamokra vonatkozó szabványokat a munka elismerési folyamat részeként kell kidolgozni. Ezek a szabványok keretet biztosítanak az újrafelhasználási központok számára gyakorlatuk adaptálásához.
- Ez egy kiváló lehetőség a más ágazatok szervezeteivel való együttműködésre.

Ki? – Ti & Mi: környezettudatos megközelítések a mindennapi életben (Magyarország)

Két fiatal anyuka kezdeményezése, akik azon dolgoznak, hogy a környezettudatos megközelítéseket megismertessék az emberekkel, hogy felhívják a figyelmet a klímaváltozás problémájára, hogy edukációs tevékenységet végezzenek és a hulladékmentes életmódra ösztönözzenek.

A Ki? - Ti & Mi 2019-ben kezdte meg tevékenységét a helyi termelői piacon, megmutatva az embereknek, hogyan vásárolhatnak élelmiszert eldobható csomagolóanyag nélkül. A probléma, amit észleltek, a háztartásokban és így a szeméttelpeken felhalmozódó hulladék mennyisége volt. Háromgyermekes anyaként aggódtak a következő generáció jövője miatt. Saját háztartásukban a teljes hulladékmentességre törekedve éltek és

szerették volna megosztani az ötleteiket másokkal.

A termelői piacon tett első sikeres kezdeményezések után meghívást kaptak iskolákba, hogy bemutassák ezt az életmódot a gyerekeknek. Úgy vélik, hogy a 6-14 éves gyermekek révén a szüleikre is hatni tudnak. Az újrafelhasználást népszerűsítő tevékenységeik közé tartoznak: 1) rendszeres rendezvények a termelői piacon; 2) oktatás az iskolákban; 3) hulladékmentes reggeli; 4) rendszeres műsor egy regionális adón; 5) közösségi média, ahol egy ~2500 követővel rendelkező Facebook-oldalt és egy Instagram-oldalt működtetnek.

Szükséges erőforrások

Szükséges erőforrások: 1) emberi erőforrások: 2 fő alapító és önkéntesek; 2) technikai erőforrások: helyszín, újra felhasználható eszközök és tárgyak, vizuális segédesszközök; 3) pénzügyi erőforrások: anyagköltségek és személyi költségek.

A siker mutatói

A siker mutatói: 1) Műanyaghulladék-csökkentés: a termelői piacon 80%-kal csökkent a műanyag zacskók használata; 2) Elért emberek: több mint 1000 gyermek az iskolai előadásokon és több ezer helyi lakos a rendezvényeken; több mint 100 000 hallgató a rádióban; 3) Újrahasznosítás a rendezvényeken: eldobható eszközök helyett repoharak és bögrék, textilzacskók a műanyag helyett; 4) Közösségfejlesztés: több mint 20 vállalko-

zóból, kézművesből és médiamunkásból álló csoport a soron következő rendezvények alapjaként.

Zöld önkormányzat Úrhidán (Magyarország)

Ez a jó gyakorlat egy kis magyarországi önkormányzat, Úrhida zöld kezdeményezéseihez kapcsolódik.

Úrhida egy zsákfalú a Közép-Dunántúlon, Székesfehérvártól 10 km-re. A lakosság képzettségi szintje a bevándorlók társadalmi szerkezetéből adódóan magasabb a magyar falvak átlagánál, a lakosok nyitottabbak a helyi kezdeményezések, köztük a zöld akciók megvalósítására.

Az önkormányzat az elmúlt 3 évben több tevékenységet is indított a hulladék újra felhasználása érdekében, ezek a következők: 1) RE-CUP (újra felhasználható műanyag pohár a falu logójával), amelyet a 2017-ben tartott falunapon vezettek be, az első bevezetés óta további rendezvényeken is használták; 2) Az eldobható műanyag poharak helyett iskolai bögrét és poharakat használnak az egyes rendezvényeken; 3) Az óvodában tájékoztató táblát helyeztek el az eldobható csomagolóanyagok káros hatásairól; 4) Az általános iskola udvarát újrahasznosított fa raklapokból készült bútorok, játszótéri eszközök és autógumiból készült

növénycserepek díszítik; 5) Az önkormányzat vásárolt egy nagy hatékonyságú ágaprítót, amely minden lakos számára elérhető, Az emberek kedvezményesen bérelhetik a gépet, megvalósítva ezzel a közös használatot az egyéni gépbeszerzés helyett.

Szükséges erőforrások

- Emberi erőforrások: az önkormányzat, az iskolák és az óvoda képviselői, helyi lakosok és önkéntesek.
- Technikai erőforrások: helyszín és újra felhasználható anyagok.
- Pénzügyi erőforrások: az anyagi és kommunikációs költségeket helyi forrásokból fedezték.

A siker mutatói

A siker mutatói: 1) Műanyaghulladék-csökkentés; 2) Bevont érdekelték száma (10-15 személy és szervezet évente); 3) Bevont lakosok száma (250 fő évente); 4) Közösségfejlesztés; 5) Életminőség javítása

A Ludoteca „Riù” a legfiatalabbak környezeti tudatosságának növelése (Olaszország)

A gyerekek, tizenévesek és tanárok figyelmének felkeltése a hulladékok kreatív újrahasznosítására, valamint a tárgyakhoz és árukhoz való felelősségteljesebb hozzáállás ösztönzése.

A Ludoteca „Riù” oktatást nyújt a gyermekek és az iskolák számára, és a környezeti fenntarthatóságra összpontosító képzés első igazi műhelyét jelenti.

A Ludoteca „Riù” projekt célja a gyermekek és diákok hulladékmegelőzéssel és újra felhasználással kapcsolatos ismereteinek bővítése és tudatosítása.

Ez része annak a tágabb célkitűzésnek, hogy a gyermekek és felnőttek viselkedésének

Szükséges erőforrások

A régió társfinanszírozással támogatja a tevékenységet minden évben megjelölve egy közös témát, amelyet ki kell dolgozni:

- 2017 és 2018: élelmiszer-hulladék
- 2019 és 2020: a műanyag hulladékok felhalmozódásának megakadályozása a szárazföldi és tengeri környezetben.

A Regionális Hulladékgazdálkodási Terv is alapvető fontosságú, évente átlagosan 160.000,00 € regionális forrást biztosít.

megváltoztatását olyan magatartásformák felé ösztönözze, amelyek jobban összeegyeztethetők azzal a környezettel, amelyben élnek.

Figyelmet fordítanak a hulladékképződés csökkentésének lehetőségére, többek között az újra felhasználási kultúra terjesztése révén, valamint a hulladék helyes szelektív gyűjtésére az újrahasznosítás érdekében.

A siker mutatói

- Évente körülbelül 9000 gyermek vesz részt a Marche régió óvodáiból, általános és középiskoláiból legalább egy Ludoteca „RIU” műhely foglalkozáson.

- Évente legalább 6000 család vesz részt a Ludoteca „RIU” által az 5 tartományban szervezett bemutatón.
- Évente legalább 250 pedagógust képeznek ki és segítenek a Ludoteca „RIU” didaktikai projektjeiben.
- A projekt kulturális és szabadidős egyesületek, szociális központok, egyházak, önkormányzatok, helyi kereskedelmi szövetségek és vállalatok aktív részvételével zajlik.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A jó gyakorlat egyik alapvető tanulsága, hogy bővíteni kell a helyi és regionális vállalkozásokkal kiépített kapcsolatokat.

Ezenkívül a tanulók, tanárok és szülők viselkedésére gyakorolt hatást érdemes volna mérni.

Ha a jótékony hatásokat számszerűsíténénk, akkor ez lehetővé tenné az oktatás egésze potenciális hatásának kiszámítását az hulladékképződés kiküszöbölésére, valamint a széndioxid-kibocsátás csökkentésére vonatkozóan

Serra de Conti önkormányzatának újrahasználati központja (Olaszország)

Az újrahasználati központ egy olyan hely, ahová minden polgár elmehet, és ahol újra felhasználható tárgyakat adhat le, vagy gyűjthet össze. A központ Serra de' Conti mellett található.

A tevékenységében négy önkormányzat vesz részt: Serra de' Conti, Arcevia, Barbara és Montecarotto. A *L'Alligatore* nevű központ az Önkormányzat irányítása alatt működik, néhány önkéntes (pl. nyugdíjas) segítségével. A tárgyak többségét végül újra felhasználják. Ezek az újra felhasznált tárgyak az összes keletkező hulladék több mint 2%-át teszik ki, és ez a tendencia folyamatosan növekszik.

Az újrahasználati központ nem kér pénzt a visszavett tárgyakért. Mivel a központ a helyben történő cserét szolgálja, nem igényel külön adminisztrációt. Kizárólag statisztikai célból dokumentálnak tipológiai megkülönböztetés nélkül. A központ irányítása során nem merültek fel jelentősebb problémák.

A központ célja a hulladéktermelés csökkentése. A fő érdekelték pedig a települések polgárai.

Mivel az újrahasználati központnak nincs külön személyzete, a gyűjtőközpont személyzetét veszi igénybe, ami műszakonként több mint egy embert jelent. A teljes környezetvédelmi központ ellenőrzéséért

felelős személyzetet az Önkormányzat szerződteti. Ezenkívül alkalmaznak még önkénteseket is.

Fontos, hogy az önkéntesek szervezeti háttere biztosított legyen, így garantált a koordinációjuk és a társadalombiztosítási ellátásuk.

Szükséges erőforrások

A szelektíven gyűjtött hulladékfajták központjának létrehozására, beleértve az újrahasználati központot is, 500.000 €-t költöttek, ebből 80.000 €-t a téglapépület felhúzására, amely az irodáknak is otthont ad. Nem lehet külön számszerűsíteni a központ irányítási költségeit. A személyzet folyamatos jelenléte nélkülözhetetlen.

A siker mutatói

- A hulladék mennyiségének jelentős csökkenését tapasztalták.
- Évente mintegy 7 000 EUR-t takarítanak meg, figyelembe véve az ártalmatlanítás (begyűjtés és ártalmatlanítás) átlagosan 180 EUR/tonna költségét.
- Körülbelül 12 000 lakost vontak be ebbe az akcióba.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Ez a jó gyakorlat különösen fontos azon közigazgatási szervek számára, amelyek csökkenteni kívánják a hulladék mennyiségét,

ugyanakkor az emberek etikai és szociális érzületére is hatni kívánnak.

Fontos elem természetesen a központ ingyenes igénybevétele, **amely** nem követeli meg, hogy fizessenek szolgáltatásaiért.

A jó gyakorlat átadásának lehetősége régióink különböző területein annak is köszönhető, hogy az újrahasználati központok irányítására vonatkozóan iránymutatást adtak ki.

Légy körforgásos, légy brüsszeli (Belgium)

A „Légy körforgásos, légy brüsszeli” projekt célja a körforgásos gazdaság bevezetése és fejlesztése a brüsszeli régióban, beleértve az újrahasználatra vonatkozó gyakorlatokat is.

A brüsszeli régió közigazgatása által indított „Légy körforgásos, légy brüsszeli” (BCBB) projekt biztosítja, hogy a környezetvédelem a gazdasági lehetőségek és a munkahelyteremtés forrása legyen minden brüsszeli lakos számára. A projekt célja egy olyan gazdaság ösztönzése, amely alacsony szén-dioxid-kibocsátású, a javítást, az újrafelhasználást és az újrahasznosítást helyezi előtérbe, és megfelel a lakosság igényeinek.

A „Légy körforgásos, légy brüsszeli” projekt a szélesebb körű „Regionális program a körforgásos gazdaságért” részeként 4 ágazatra összpontosít: élelmiszeripar, a 3R újra

felhasználás/javítás/újrahasznosítás, új üzleti modellek és építőipar. Az építőipar és az épületállomány egésze alapvető hajtóerő a körforgásos gazdaságra való áttérés és a helyi munkahelyteremtés szempontjából, és jelentős újrafelhasználási és innovációs potenciált jelent.

Az építőipar területén a brüsszeli kormány minden évben pályázati felhívást tesz közzé, amelyben magán- vagy állami szereplőket kér fel arra, hogy nyújtsák be a tartós tevékenységeket támogató kezdeményezéseiket/projektjeiket. A cél az, hogy lehetőség szerint elkerüljék a bontást, és elősegítsék az építőanyagok és építőelemek újra felhasználását. A kiválasztott szereplők pénzügyi támogatásban (30 000 EUR/projekt), extra nyilvánosságban és a regionális szintű vállalkozástámogatási szolgáltatásokhoz kapcsolódó egyedi támogatásban részesülnek.

A „Légy körforgásos, légy brüsszeli” projekt holisztikus szemléletet nyújt a körkörös építkezéshez, bevonva a különböző miniszteri hatásköröket (környezetvédelem, gazdaság, foglalkoztatás, képzés és hulladékgazdálkodás), a különböző regionális és önkormányzati hatóságokat, valamint a magán- és állami szereplőket.

Szükséges erőforrások

Az átfogó „Regionális program a körforgásos gazdaságért” 111 féle kezdeményezésből és 13 millió EUR/év összköltségvetésből áll.

A „Légy körforgásos, légy brüsszeli” projekt összesen 1,5 millió eurót kap évente, amelyet a 4 ágazat között kell szétosztani. Az építőipari program évi 250 000 EUR-t kap, és 2 teljes munkaidős alkalmazottat foglalkoztat.

A siker mutatói

- A környezettudatosság növelése és az építőipari vállalatok és vezetők ösztönzése a nagyobb mértékű újrafelhasználásra.
- Együttműködési platform kialakítása az építőipari vállalatok közötti berendezések, anyagok és szolgáltatások felkutatására/átadására.
- Az állami és magánszereplők közötti együttműködés fokozása
- Számos kezdeményezés és eszköz létezik vagy még fejlesztés alatt áll az újrafelhasználás előmozdítására.

A felmerült nehézségek

- Az újra felhasznált anyagokra vonatkozó garanciák hiánya: függőben lévő szétszerelhető, újra összeszerelhető, újra felhasználható anyagokra vonatkozó kutatások.
- Helyre van szükség az anyagok tárolásához
- Az újra felhasználható anyagokat használó munkaerő költségei.
- Nem megfelelő biztonsági és energetikai előírások az újrafelhasználásra vonatkozóan.

- Az adók mértéke azonos, mind az újra felhasznált, mind az új anyagok felhasználása tekintetében.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Ez a körforgásos projekt egyedülálló abban az értelemben, hogy egy regionális hatóság támogatja. A lineáris gazdaságról a körforgásos gazdaságra való áttérés érdekében a brüsszeli kormány igyekszik példát mutatni, és a magán- és közszféra **szereplőinek** széles körét erősen ösztönzi arra, hogy többet használjanak újra, kerüljék el az új természeti erőforrások kitermelését és több helyi munkahelyet teremtsenek.

Hulladék és Hőszolgáltató Látogatóközpont (Aarhus, Dánia)

Az aarhusi Hulladék és Hőszolgáltató Látogatóközpont a hulladék, az újrahasznosítás, az energia, a távfűtés, a fenntarthatóság és az erőforrások felhasználása témakörökben szervez tanfolyamokat.

Az aarhusi Hulladék és Hőszolgáltató Látogatóközpont a hulladék, az újrahasznosítás, az energia, a távfűtés, a fenntarthatóság és az erőforrások felhasználása témakörökben szervez kurzusokat és látogatásokat gyerekek, fiatalok és felnőttek számára olyan eredeti helyszíneken, mint a hulladékégetők és az újrahasznosító állomások. Ezen kívül a

látogatószolgálat iskolákat és ifjúsággal foglalkozó szervezeteket keres fel, továbbá részt vesz a civil kezdeményezésű rendezvényeken. A központ évente körülbelül 10 000 emberrel kerül közvetlen kapcsolatba.

A REUSE-ban (a közvetlen újrahasznosításra összpontosító hulladék-hasznosító központunkban) minden évben 40-50 felsőtagozatos iskolai osztályt fogadunk, akiknek ingyenes képzést tartunk az újrahasznosításról, az innovációról és az újra tervezésről. A diákok interaktív formában tanulnak a közvetlen újra hasznosításról, az erőforrás-körforgásról és a hulladék képződés megelőzéséről. Ezután végig vezetjük őket egy innovációs folyamaton, amely kreatív gondolatokat indít el a kiselejtezett termékek újra tervezésével kapcsolatban. A REUSE konténereiben kiválasztanak néhány olyan tárgyat, amelyet új, használható dolgokká szeretnének alakítani, és munkatervet készítenek arról, hogyan fogják megvalósítani a projektet. Visszatérve az iskolába a kézműves és formatervező tanárjukkal együttműködve elkészítik a terméket.

Szükséges erőforrások

Az aarhusi Hulladék és Hőszolgáltató Látogatóközpontot Aarhus város önkormányzata finanszírozza.

A siker mutatói

A Látogatóközpont évente körülbelül 10 000 emberrel kerül közvetlen kapcsolatba. A

REUSE (a közvetlen újrahasznosításra összpontosító hulladékhasznosító központ) évente 40-50 felsőtagozatos iskolai osztályt fogad.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Az Aarhus által kifejlesztett tanfolyamok gyakorlatias filozófiája alkalmassá teszi őket arra, hogy más településeken és más kontextusokban is alkalmazzák őket.

REUSE: új honlap az újrahasználat népszerűsítésére és a hulladékkibocsátás megelőzésére (Dánia)

A REUSE Aarhusban egy új, átgondolt újrahasznosítási telephely. Itt a helyi lakosok ingyenesen gyűjthetnek és adhatnak át tárgyakat a körforgásos gazdaság példaként.

A lakosság által leadott újrahasznosítható tárgyakat speciálisan erre a célra kialakított konténerekben helyezik el, és különböző kategóriákba sorolják, pl. „nappali” vagy „hálószoba”. Gondoskodtunk arról, hogy a területet lefedjük, így a helyi lakosok úgy sétálhatnak a konténerek között, hogy az esőtől védve vannak. A helyiek kölcsönkérhetnek egy teherbringát, hogy a nagyobb árukat haza tudják szállítani. A REUSE a legtöbb napon nyitva van, beleértve a hétvégéket és az ünnepnapokat is. A REUSE kb. két tonna újrahasznosítható anyagot kap a többi hat aarhusi újrahasznosító állomástól, amelyek mindegyike REUSE konténereket állított fel, ahol a helyi lakosok leadhatják használt tárgyaikat.

A beérkező újrahasznosítható anyagok kb. 90%-át a REUSE **központban** helyezik el. Ennek 90%-a elhagyja REUSE-t a napi 300 látogatónk valamelyikével.

A REUSE-nál a dolgok új életet kapnak, és így elkerülhető, hogy szemét legyen belőlük.

Szükséges erőforrások

Aarhus város tanácsa évi 300.000 eurót biztosít a REUSE projektre.

A siker mutatói

Az aarhusi polgárok 40%-a ismeri a REUSE újrahhasznosító állomást. A REUSE naponta több mint 2 tonna árut fogad, amelyek új életet kapnak. A tárgyakat maguk a helyi lakosok adományozzák. A REUSE naponta több mint 300 látogatót fogad.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A REUSE országos és nemzetközi szinten is híressé vált, mert az egyszerű koncepció másolására és adaptálására más helyeken és más kontextusban is van lehetőség.

Nemzeti újrahhasználási hónap (Írország)

2016-ban a három ír regionális hulladékügyi hatóság, amely mind a 31 helyi hatóságot képviseli, elindította Írország „Nemzeti Újrahhasználási Hónapját”.

A „Nemzeti Újrahhasználási Hónapot” 2016-ban vezette be a három ír regionális hulladékügyi hatóság, nevezetesen a Kelet-középhegységi Hulladékgazdálkodási Régió, a Déli Hulladékgazdálkodási Régió és a Connacht Ulsteri Hulladékgazdálkodási Régió. A minden év októberében megrendezésre kerülő hónap célja, hogy inspirálja és készségekkel és eszközökkel lássa el az embereket, hogy több dolgot hasznosítsanak

újra otthon, a munkahelyükön és szabadidejükben. A lakosságot, a közösségi csoportokat és vállalkozásokat azzal a céllal hívják meg, hogy részt vegyenek az élelmiszerhulladék kezelésétől kezdve az újra hasznosításon keresztül a divatig és a bútorokig terjedő témákban szervezett műhelyekben és rendezvényeken.

A rendezvények mellett online források is rendelkezésre állnak az újrafelhasználásról, és a Nemzeti Újrafelhasználási Hónappal párhuzamosan évente egy újrafelhasználási versenyt is rendeznek. Az újrafelhasználás a tárgyaink megbecsüléséről szól, azáltal, hogy minél hosszabb ideig és minél gyakrabban használjuk és újra használjuk azokat. Ily módon csökkenhet a szükséglet a nyersanyagok kitermelésére, az új dolgok gyártására és forgalmazására, és elkerülhető a hulladék keletkezés, ami csökkenti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását.

Ez a kampány egy olyan generációt céloz meg, amely olyan fogyasztói kultúrában nőtt fel, amely nem gondolkodik azon, hogy a dolgok honnan származnak, vagy hová kerülnek használatuk után. A kampány célja, hogy felhívja a figyelmet az elsődleges erőforrások elhasználásának és a hulladékfelhalmozásnak a környezeti következményeire.

Szükséges erőforrások

A kampányt a regionális hatóságok belső szervezésben, vagy a hatóságok által pályázat

útján (<25 000 EUR) felkért külső partnerek által irányítják. Kisebb összegeket civil szervezetek, közösségi csoportok és mások számára is rendelkezésre bocsátanak a kampányt kiegészítő rendezvények vagy projektek lebonyolítására.

A siker mutatói

A kampány bemutatja, hogy a helyi hatóságok, közösségek, vállalkozások, civil szervezetek és **társadalmi** vállalkozások országos szintű együttműködése hogyan működhet hatékonyan az újrahasználat előmozdítása érdekében.

Multikulturális és generációkon átívelő, a lakosság széles rétegei számára nyújt eszközöket és ismereteket az „otthoni, munkahelyi és szabadidős” újra használatról, pozitív hatást fejtve ki az egész országra.

A kampány sokak tetszését elnyerte, mivel a részvétel évről évre nő, és a résztvevők különböző ágazatból tevődnek össze.

A felmerült nehézségek

- Az újrafelhasználás iránt általában nem érdeklődők bevonása különösen nagy kihívást jelentett 2020-ban, amikor a COVID-19 világjárvány miatt minden tevékenység online zajlott.
- A kampány ismertségének növelése.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

- Az egész ország helyi hatóságainak bevonása a regionális hatósági szervezeten keresztül.
- Márkaépítés.
- Eszköztárak és videók.
- Kezdeményezés, amely egy teljes hónapig az újrafelhasználásra összpontosít olyan gyakorlat-orientált és változatos rendezvények révén, amelyeket az egész országban tartanak (hozzáférhető módon).

A Helsinki Nagyvárosi Újrahasználati Központ (Finnország)

A finn újrahasználati központ a Helsinki Régió Környezetvédelmi Szolgáltatási Hatóságával együttműködve szakértői órákat tart diákoknak, lakosoknak és pedagógusoknak.

Az újrahasználati központ, a Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus (PK) egy nonprofit társadalmi vállalkozás, amely 9 használtcikk üzletet működtet a Helsinki nagyvárosi régió (Finnország) területén. Tevékenységének lényeges része a környezeti nevelés.

A PK együttműködik a Helsinki Régió Környezetvédelmi Szolgáltatási Hatóságával (HSY), hogy tanórákat tartson az óvodásoktól a középiskolásokig, valamint a lakosság, a pedagógusok és a szélesebb munkaközösségek számára.

A HSY 3 évente pályázatot ír ki az iskolák és a helyi lakosok számára nyújtott képzési és oktatási szolgáltatások biztosítására. A PK minden évben sikerrel pályázott.

E tanórák témái a fenntartható életmódra összpontosítanak a hatékony hulladék-csökkentés és -gazdálkodás, valamint az újrafelhasználás és javítás útján megvalósuló fenntartható fogyasztás révén. A PK tanfolyamokat szervez az otthoni hulladékgazdálkodásról, a szelektálásról, a vízfogyasztásról és a komposztálásról, valamint testre szabott környezetgazdálkodási képzést kínál vállalatok, szervezetek és más hatóságok számára, hivatalos tanúsítvány megszerzésének lehetőségével. A PK például kézműves workshopokat szervezett csapatépítő foglalkozások formájában vállalatok és hatóságok, köztük a finn oktatási minisztérium számára. Míg a környezetvédelmi tanácsadás a lakosság számára ingyenes, a zenei előadások, az irányított kézműves foglalkozások, a környezetvédelmi játékok és a speciális műhelyek díjkötelesek, mivel képzett csapatokat és szilárd pedagógiai szakértelmet igényelnek.

Szükséges erőforrások

10 állandó alkalmazott a képzési és oktatási tevékenységekben és ≈ 20 külsőként foglalkoztatott dolgozó. A képzés teljes költsége $\approx 400\,000$ €/év.

$\approx 60\%$ -át a HSY beszerzéseiből finanszírozzák.

$\approx 25\%$ -át a PK használtcikk boltjain belül az újrahasználatos termékek értékesítéséből fedezik, a többi a projektfinanszírozásból származik.

A siker mutatói

A képzések és egyéb oktatási tevékenységek több mint 65 000 embert érnek el évente. A rendezvények/résztvevők száma évről évre nő. Az alkalmazottak és az ügyfelek száma alapján a PK a legnagyobb és legrégebb környezetvédelmi iskola, amely gyermekeknek és fiataloknak szóló tevékenységeket kínál Finnországban. A PK ezért értékes/segítő szerepet játszik a különböző lakossági csoportok oktatásában és tudatosságának növelésében a közigazgatástól kezdve a vállalatokon és szervezeteken át a diákokig és a hétköznapi lakosságig.

A felmerült nehézségek

- Fáradságos/költséges tevékenység lépést tartani a változó trendekkel és a magas színvonalú oktatási tartalom/tananyagok előállításával.
- Több pénzügyi támogatásra van szükség a környezettudatosság eszközökön és platformokon keresztül történő előmozdításához.
- A végfelhasználóknak igényeik vannak, de nagyon kevés forrás áll rendelkezésükre, ami azt jelenti, hogy a forrásokat máshonnan kell előteremteni.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Ez a jó gyakorlat azt mutatja be, hogy a hatóságok és a harmadik szektorban működő szervezetek közötti együttműködésnek milyen nagyszerű pozitív hatása van. Világosan látszik, hogy a regionális hatóságok és a társadalmi szereplők közötti szoros kapcsolatok hogyan hozhatnak létre megbízható tudást, valamint minőségi oktatási szolgáltatásokat és képzést.

Ezt a regionális közigazgatás által kiírt pályázati eljárást, amelynek célja a körforgásos és újrafelhasználási gyakorlatok ösztönzése oktatás, képzés és általános tudatosságnövelés révén, más hatóságok is lemásolhatják az EU régióiban. Az iskoláknak nem mindig van pénzügyi forrásuk arra, hogy saját maguk részesüljenek támogatásban, ezért kiemelkedő jelentőséggel bír, hogy egy regionális környezetvédelmi hatóság nyújt számukra ilyen szolgáltatást. Ez pedig lehetővé teszi, hogy a lakosság, a kkv-k és a hatóságok környezettudatosabbá váljanak, és a kevesebb természeti erőforrás kitermelését igénylő újrafelhasználás gyakorlatára összpontosítsanak.

Les Petits Riens: az újrafelhasználás népszerűsítése a szociálisan rászoruló személyek megsegítése mellett (Belgium)

A Les Petits Riens társadalmi vállalkozás 1937 óta segít a szociálisan rászoruló lakosságnak menedéket és munkát találni a gyűjtés, válogatás, újrahasználat, javítás és használtcikk értékesítés területén.

Az 1930-as években Froidure atya játszótereket hozott létre hátrányos helyzetű gyermekek számára, valamint ruha- és bútorgyűjtést szervezett a brüsszeli munkáscsaládok megsegítésére. 1937-ben Froidure atya egy közös lakóhelyet hozott létre a nélkülöző, pénz- és lakás nélkül élő férfiak számára. A szociális lakások létrehozásával, a használt tárgyak gyűjtésével, válogatásával és tovább értékesítésével munkahelyeket is teremtett, és ezzel megszületett a Les Petits Riens (LPR).

A használt tárgyak gyűjtésén, válogatásán, értékesítésén és adományozásán alapuló úttörő üzleti modellel az LPR a hátrányos helyzetűek lakhatáshoz és a munkaerőpiachoz való hozzáférését állítja társadalmi akcióinak középpontjába.

Az LPR 3 fő pillére a szegénység csökkentése, a környezeti előnyök, valamint a munkába történő beilleszkedés. Éves átlagban az LPR 8 000 tonna anyagot gyűjt össze, a teljes

menyiség 80%-át a textíliák teszik ki. A gyűjtés fennmaradó 20%-át bútorok, háztartási cikkek, elektromos és elektronikai készülékek, könyvek és játékok. Az újrafelhasználásra, újrafelhasználási tevékenységekre való előkészítés a kidobott ruhaneműk textil hulladékgyűjtőkből történő elszállításával, a nagy méretű és a háztartási cikkek esetében otthoni gyűjtéssel vagy közvetlen adományozással történik. A brüsszeli régióban körülbelül 640 textilgyűjtő konténer, 63 átvételi pont és 27 használcikkeket árusító üzlet található (24 Brüsszelben és 3 Vallóniában). A gyűjtést követően a hulladékot egy szelektív hulladék válogatóközpontba szállítják. A tapasztalatok szerint az összegyűjtött anyagoknak csak 15%-át lehet értékesíteni az üzletekben. 40%-ot exportra küldenek, 28%-ot újra hasznosítanak, 17%-ot pedig elégetéssel kell ártalmatlanítani, ami költséges.

Szükséges erőforrások

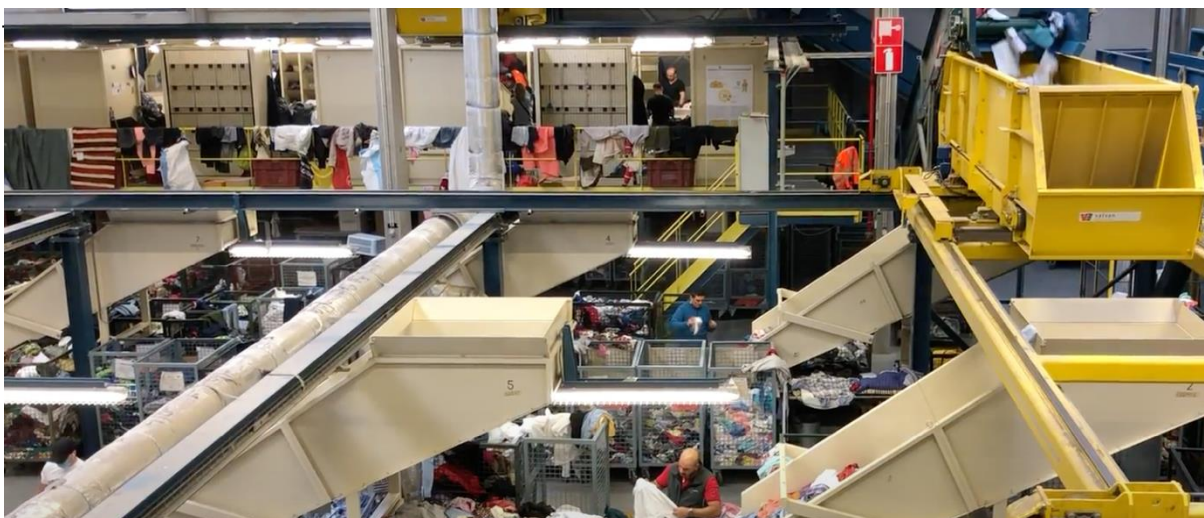
Az LPR úgy döntött, hogy a begyűjtő/válogató üzemeket egyetlen létesítménybe vonja össze. Ezt a beruházást

nagyrészt az LPR finanszírozta, részben a brüsszeli régió támogatásával, és 10,9 millió euróba került. 2019-ben 325 alkalmazott, 535 integrációs programot követő alkalmazott és 297 önkéntes dolgozott.

A siker mutatói

Több mint 600 textilgyűjtő ponttal, évi 8.000 tonna begyűjtött anyaggal, 27 üzlettel, több mint 300 alkalmazottal, 300 önkéntessel és képzési lehetőségekkel a Les Petits Riens a brüsszeli hulladékgazdálkodási ágazat egyik fő szereplője. A 12,4 millió eurós árbevétel mellett az LPR évente $\approx$ 1 millió euró adományt és 3,3 millió euró támogatást kap.

Az olyan híres márkákkal, mint a H&M, a Zara és más supermarketláncokkal/ kiskereskedőkkel való együttműködés lehetővé teszi számukra, hogy új területeken terjesszék ki tevékenységüket.

A felmerült nehézségek

Néhány a felmerült kihívások közül: alacsony árús az újrafelhasználásra szánt, vagy újrafelhasználásra előkészített anyagokkal való munka során, a begyűjtött tárgyak minősége romlik (főként textíliák/bútorok), egyre magasabbak az újra nem értékesíthető anyagok ártalmatlanításának költségei, a lakosság környezettudatosságának növelése stb.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A brüsszeli modell és a munkanélküliek vagy hátrányos helyzetűek megsegítésére kapott támogatások sokkal kevésbé bőkezűek, mint például a flamand régió más **szervezetei**. Így nagyobb mértékben lemásolható más kontextusokban, mind nemzeti, mind európai szinten.

Azonban az LPR által az utóbbi években eszközölt nagy beruházások, amelyek célja az összes tevékenység egyetlen, modern és hozzáférhető üzemben történő központosítása, a legtöbb újrahasznosító központ számára elérhetetlenek. A hosszú évek során kialakított elismertség lehetővé tette számukra, hogy különböző szereplőktől pénzügyi forrásokat gyűjtsenek, és bizalmat építsenek ki a bankok között.

Ezen túlmenően, ami a textilgyűjtést illeti, az LPR kvázi monopolhelyzetben működik. Nem kell fizetniük a régióknak vagy az önkormányzatoknak a konténerek elhelyezé-

séért, ami segít a magánkézben lévő versenytársak visszaszorításában.

Az LPR tagja a RESSOURCES-nak (az újrafelhasználással foglalkozó társadalmi vállalkozások hálózata), ami lehetővé teszi a tagok számára, hogy értékes információkat cseréljenek a különböző régiók között.

EMULSA együttműködési modellek használtcikk üzleteket üzemeltető szervezetekkel (Spanyolország)

A különböző szervezetekkel kötött megállapodások révén a cél a hulladéktermelés csökkentése és a második életre alkalmas tárgyak újra felhasználásának ösztönzése.

Az EMULSA különböző megállapodásokat kötött magáncégekkel, nonprofit szervezetekkel és társadalmi beilleszkedéssel foglalkozó vállalatokkal, mely lehetővé teszi a szociális és zöld foglalkoztatás előmozdítását, valamint a hulladéktermelés csökkentését és a második életre alkalmas tárgyak újra hasznosításának és újra felhasználásának növelését.

Használt ruhák

A Caritas-Kooperával kötött megállapodás révén 68 konténert helyeztek el a közutakon a használt ruhák elhelyezésére és begyűjtésére. E gyűjtés kiegészítéseként a Caritas a város egyik

legforgalmasabb utcájában egy használtruha boltot állított fel, amelyben a design, a dekoráció és a színek szerinti elosztás nagyon fontos szerepet játszik a vásárlók érzékszervi észlelésében, azt a benyomást keltve, mintha egy átlagos ruhaboltban lennének.

Bútorok

2018-ban egy szerződést kötöttek az EMAUS-al, amelynek révén a helyi lakosok lakásában gyűjtötték össze azokat a használt bútorokat vagy egyéb olyan ingóságokat, amelyek elég jó állapotban voltak ahhoz, hogy más emberek használják őket. Az EMULSA felel a telefonos szolgáltatásért, valamint a begyűjtés napjainak és óráinak kijelöléséért. Az EMAUS felel az áruk otthoni begyűjtéséért és az azt követő értékesítésért a saját üzleteiben. Az EMAUS az értékesítés révén elért gazdasági nyereséggel támogatja a társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett emberek munkaerőpiaci beilleszkedését célzó projektet.

Szükséges erőforrások

- 68 utcai konténer a használt ruhák számára;
- Gyűjtő teherautók;
- Üzletek és raktárak;

A siker mutatói

- Használt ruhák: 1.042.974 kg (2018);
- Bútorok: 20.211 kg (2018);

A felmerült nehézségek

A textíliák még mindig a maradvány hulladékok több mint 10%-át teszik ki. Várhatóan több speciális konténert kell felállítani a használt ruhák gyűjtésére. A bútorok begyűjtésének hatékonyságát helyenként a csavargó életvitelű lakosok rontották.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A hulladékgazdálkodás az elkövetkező években valamennyi európai régió előtt álló kihívás. Meg kell találni a módját annak, hogyan lehet csökkenteni a hulladéktermelést anélkül, hogy ez a lakosság életminőségét befolyásolná vagy a régiók gazdaságát veszélyeztetné.

Jobb és fenntarthatóbb hulladékgazdálkodás valósítható meg. Ebben a gazdálkodásban fontos szerepet játszik a tárgyak, áruk és termékek újrafelhasználása.

Hasonlóképpen, a társadalmi szervezetekkel való megállapodás a környezeti fenntarthatóság célkitűzését más társadalmi célkitűzésekkel, a kirekesztés veszélyének kitett csoportok beilleszkedésével ötvözi.

Újra felhasználást szolgáló alkalmazás (Spanyolország)

Ez egy mobiltelefonos alkalmazás, amelynek segítségével a lakosok ingyenesen hozzájuthatnak olyan tárgyakhoz, amelyekre

más polgároknak már nincs szükségük, és amelyeket felajánlanak és összegyűjtenek a hulladékgyűjtő pontokon.

Reusapp: az EMULSA az egyik hulladékgyűjtő pontján létrehozott egy olyan területet, ahol a polgárok az EMULSA engedélyével leadhatják a feleslegessé vált, de még jó állapotú tárgyakat, hogy azokat más személy használhassa. Ezeket a tárgyakat az EMULSA feltölti egy ingyenes mobiltelefonos alkalmazásra. A tárgyak többsége elektromos és elektronikus eszköz, gyermekgondozással kapcsolatos tárgy és játék, amelyek megfelelő

Felmerült az a probléma, hogy sok rablás történt azon a környéken, ahol a tárgyakat tárolják, és csak jó állapotban lévő tárgyakat vettek át.

E gyakorlatok alkalmazása révén az EMULSA javította a lakossággal folytatott kommunikációját, növelte az újrahasznosítás arányát és népszerűsítette a körforgásos gazdaságot Gijón városában. A fő érdekeltek és kedvezményezettek a helyi lakosok voltak.

Szükséges erőforrások

22 500 euró az alkalmazás frissítésére és egy meglévő helyiség átalakítására a kicserélendő

állapotban vannak és újra felhasználásra alkalmasak.

A projekt fő célja az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 50%-os újrahasználati és újrahasznosítási arány elérése.

tárgyak ideiglenes tárolására.

A siker mutatói

1.400 olyan tárgy cserélődött ki 7.000 kg tömegben, amely újra felhasználásra került a szemétkukába kerülés, elégetés vagy az idő előtti újrahasznosítás helyett.

A felmerült nehézségek

- A létesítmények bővítése.
- Nem csak a jó állapotú, hanem a javításra szoruló tárgyak cseréjének bevezetése is.

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

A hulladékgazdálkodásról szóló európai irányelv előírja, hogy az újrahasználatra és újrahasznosításra szánt tárgyak arányát 50% fölé kell emelni. Ennek szellemében, a kialakított hierarchia az újra felhasználást részesíti előnyben más lehetőségekkel, például az újrahasznosítással szemben. Az e célok elérését szolgáló konkrét és egyszerű intézkedések végrehajtása, amelyek többek között a nyersanyagok globális fogyasztásának csökkentésére és a nagyobb fenntarthatóság elérésére összpontosítanak, kétségtelenül az Európai Unió valamennyi régiójának és országának közös feladata kell, hogy legyen.

Adni, nem csak kapni: a Fordított Advent kezdeményezés (Magyarország)

A Fordított Advent egy helyi kezdeményezés, amelynek fő célja, hogy az adventi időszakban ne csak kapjunk, hanem adjunk is valamit.

A Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség 2019. decemberében a Ki? -Ti & Mi helyi civil szervezettel együttműködve vezette be a Fordított Advent kezdeményezést. A Fordított Advent kezdeményezés lényege, hogy ahelyett, hogy minden nap kapnánk valamit, mint egy átlagos adventi időszakban, minden nap adunk valamit.

December 1-jén kinyitunk egy üres dobozt, majd 24 napon keresztül minden nap teszünk bele valamit. Ezután a csomagot egy olyan családnak adjuk, akik anyagilag nem engedhetik meg maguknak a karácsonyi ajándékozást.

Ezért ajándékvásárlás helyett a saját dolgainkat ajándékozunk el, miközben a gyerekeket is bevonjuk a tevékenységbe. Az újrahasználati megközelítés azt jelenti, hogy minden tárgy második életet kap, és ezáltal megmentjük a hulladéktárolóktól, az elégetéstől és az idő előtti újra hasznosítástól.

Szükséges erőforrások

Ez a kezdeményezés nem igényel pénzügyi erőforrásokat.

A siker mutatói

- Az adományozó családok száma (2019-ben 10 család).
- A támogatott családok száma (10 család 2019-ben).
- Újra felhasznált tárgyak darabszáma (ruhák, játékok, könyvek...) (240 darab 2019-ben).

- Növekvő társadalmi felelősségvállalás.
- A környezettudatos fogyasztás erősítése.

gyerekek bevonásával készülnek ezek az adventi dobozok, így új életet adva a nem használt ruháknak, például játékoknak és

A tanulás és az ismeretek átadásának lehetősége

Ez a kezdeményezés könnyen lemásolható az elemi jellegének és a kedvezményes árnak köszönhetően. Az év egy fontos időszakában elkezdhetünk figyelni magunkra, kapcsolatainkra, környezetünkre és a társadalmi egyenlőtlenségekre. Fontos szempont, hogy a

könyveknek.

A társadalmi relevancia és a figyelemfelkeltés mellett ennek a jó gyakorlatnak fontos szempontja a használtcikk újrahasználat szemléletű megközelítés. A hulladékmentes környezetet a körkörös fogyasztási szokások kialakításával lehet elérni.

A 2LIFES partnerek kapcsolattartói a jó gyakorlatok terén

Peter Christensen, Kredsløb A/S.

petch@kredsløb.dk

Lorenzo Federiconi, Marche Régió

lorenzo.federiconi@regione.marche.it

Eleni Malekkidou, ANEL - Nicosiai Fejlesztési Ügynökség

emalekkidou@anel.com.cy

Sergio de Lucas de Benito, EMULSA - Gijon Városi Környezetvédelmi Szolgáltatások
Önkormányzati Társulása

sdelucas@emulsa.org

Baráth Gabriella, KDRIU – Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft.

gbarath@kdriu.hu

Oscar Planells, RREUSE

oscar.planells@rreuse.org

Nedas Šinkūnas, KRWMC - Klaipeda Regionális Hulladékgazdálkodási Központ

nedas@extrafm.lt